

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
December 31, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, GRUODIS - DECEMBER 31, 1994

Nr. 253

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Seimo nariai ragina gelbėti Čėčėniją

Vilnius, gruodžio 30 d. (Elta) — Rusijos karas su Čėčėniją, kai reguliariai didžiosios valstybės armija griauja jos miestus bei masiškai žudo jos gyventojus, reiškia, kad Rusija de facto pripažįsta Čėčėniją, teigiama penktadienį Lietuvos parlamentarų grupės išplatintame keipimesi į pasaulio valstybių vadovus.

Jame taip pat sakoma, kad „nė viena demokratinė valstybė nekariauja pati su savimi, su savo valstybės piliečiais, o Rusija, kariaudama su čėčėniais, pati to nenorėdama, pripažįsta, kad čėčėnai yra ne Rusijos, o Čėčėnijos piliečiai“.

Dvidešimt devyni Lietuvos

Seimo nariai kreipiasi į valstybių vadovus ir pasaulio viešąją nuomonę, manydami, kad už Čėčėnijoje besiliejančių nekaltų žmonių kraują atsakingi ne tik Rusijos, bet ir kitų valstybių vadovai, toleruojantys šį Rusijos elgesį kaip jos „vidaus reikalą“, nors tai akivaizdus žmogaus teisių pažeidimas. „Pasaulio valstybių vadovams atėjo laikas pasakyti griežtą „ne“, susieti ekonominius ir politinius savo valstybių santykius su Rusija priklausomai nuo to, ar Rusijos elgesys atitinka demokratinės teisės valstybės normas“, nurodoma kreipimesi.

Socialdemokratai: Brazauskas jau tariasi ir su opozicija

Vilnius, gruodžio 29 d. (Elta) — Socialdemokratų partijos pirmininkas Aloyzas Sakalas spaudos konferencijoje konstatavo, jog šiais metais ekonomikos stabilizacijos pasiekti nepavyko. Stabilizacijos tikslai jos kritimo tempai, sakė jis, kartu pripažindamas, kad „ir tai jau neblogai“.

Aloyzas Sakalas, remdamasis Socialdemokratų partijos ekonominių patarėjų duomenimis, teigė, kad realios pajamos vienam šeimos nariui per metus sumažėjo maždaug penktadaliu. Tuo tarpu, pasak jo, turtingesnieji ir toliau turėjo. Skirtumas tarp turtingųjų ir neturtingųjų, pabrėžė Socialdemokratų vadas darosi vis didesnis.

Vertindamas šalies aukščiausiųjų valdžios ir valdymo organų darbą, Aloyzas Sakalas pripažino, kad Respublikos prezidentas nustojo rėms vieną politinę jėgą — LDDP — ir vis dažniau bei konstruktyviau tariasi su opozicinėmis partijomis. Tačiau, priekaištavo Sakalas, Algirdas Brazauskas, kvietęs nedalyvauti rugpjūčio referendume ir atsisakęs duoti parodymus prokuratūrai sausio 13-osios byloje, paskatino teisinį nihilizmą.

Seimo pirmininkas Česlovas

Rusija neduoda leidimo teikti pagalbą čėčėnams

Vilnius, gruodžio 30 d. (Elta) — Lietuvos Raudonasis Kryžius kreipėsi į visas atitinkamas Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus institucijas, į Rusijos Raudonąjį Kryžių su prašymu padėti gauti leidimus lektuvams iš Vilniaus į karinio konflikto zoną Čėčėnijoje nugalėti humanitarinės pagalbos krovinius iš Lietuvos, Belgijos ir kitų šalių bei tarptautinės organizacijos „Gydytojai be sienų“ Belgijos ir Lietuvos atstovus, tačiau leidimo dar negauta.

Leidimo nuvykti į karinių veiksmų zoną dar negavo ir Rusijos Raudonojo Kryžiaus gelbėjimo būrys. Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas jau dveji metai turi savo atstovus šioje zonoje ir prasidėjus kariniams veiksams Čėčėnijoje nusiuotė papildomą misiją teikti humanitarinę pagalbą žmonėms, rūpintis pagėgliais, tačiau situacija yra labai sudėtinga, trūksta jėgų ir priemonių pagalbai teikti.

Socialdemokratai tikisi sėkmės savivaldybių rinkimuose

Vilnius, gruodžio 28 d. (Elta) — Kovo mėnesį įvyksiančiuose savivaldybių rinkimuose Vilniaus Socialdemokratai tikisi surinkti bent 4% balsų, o kituose miestuose, pavyzdžiui, Klaipėdoje ar Šiauliuose, kur jie dalyvaus kartu su Centro ir Liberalų sąjungomis — laimėti apie trečdalį vietų.

Kaip papasakojo Socialdemokratų partijos atsakingasis sekretorius Arvydas Akstinavičius, dabar daugelyje Lietuvos savivaldybių yra po 46 Socialdemokratų narius iš Socialdemokratų partijos.

Į savivaldybių tarybas kovo 25 d. bus renkama nuo 51 (didžiųjų miestuose) iki 21 (rajonuose) nario.

Pagrindinis socialdemokratų uždavinys, kurį jie akcentuos ir rinkimų kampanijoje, ginti dirbančiųjų interesus, užtikrinti žmogiško gyvenimo ir darbo sąlygas.

Šiuo metu Socialdemokratų partijoje yra virš 900 narių, o su rėmėjais ir prijuokiančiais skaičius viršytų ir 35,000, teigė Arvydas Akstinavičius. Dvidešimtyje Lietuvos miestų ir rajonų veikia Socialdemokratų skyriai.

Gruodžio 2 d. Lietuvos prezidentas ir popiežius pasikeitė dovanomis. Prezidentas gavo Vatikane esančių meno kūrinių albumą, popiežius gavo gintarinę Kryžių kalno mozaiką.

Marijampolės meras perėjo į konservatorius

Vilnius, gruodžio 15 d. (LR) — Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) partija gruodžio 10 d. surengė seminarą ruošimui savivaldybių rinkimams. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, seminare dalyvavo Konservatorių partijos atstovai iš Marijampolės, Vilkaviškio, Šakių, Alytaus rajonų.

Buvo kalbama apie Lietuvos žemės ūkio vystymo problemas ir perspektyvas, Seimo narys Juozas Listavičius komentavo savivaldos ir savivaldybių rinkimų įstatymus, aptartos energetikos problemos Lietuvoje. Marijampolės miesto tarybos pirmininkas A. Bajarkevičius, kuris yra Tėvynės Sąjungos Marijampolės skyriaus pirmininkas, kalbėjo apie tarybos nario darbo specifiką ir problemas.

Seminare dalyvavęs miesto meras A. Žvaliauskas pasisakė taip pat esąs Lietuvos Konservatorių partijos narys. Miesto tarybos pirmininkas A. Bajarkevičius sakė, kad jam tai buvo netikėta. „A. Žvaliauskas dabar dirba vykdomojoje valdžioje ir partijos veikloje dalyvauti neturėtų“, sakė jis. Paklaustas, ar mero kandidatūra yra šios partijos preliminariniuose bū-

Kaišiadorys Seimo narį rinks penktą kartą

Vilnius, gruodžio 28 d. (Elta) — Vyriausioji rinkimų komisija priėmė sprendimą surengti Seimo nario rinkimus Kaišiadorių apygardoje 1995 m. kovo 25 dieną.

Prezidentas Algirdas Brazauskas audiencijoje pas Šv. Tėvą Joną Paulių II gruodžio 2 dieną. Šv. Tėvas pabrėžė, kad kuriant Lietuvai ateitį, būtina užtikrinti socialinį teisingumą.

Tarptautinis autorių teisių įstatymas galios ir Lietuvoje

Vilnius, gruodžio 14 d. (Elta) — Nuo gruodžio 14 d. Lietuvoje įsigalioja Berno konvencija „Dėl literatūros ir meno kūrinių apsaugos“. Nuo šiol mūsų šalis oficialiai papildė daugiau kaip šimto prie minėto dokumento prisijungusių pasaulio valstybių būrį.

Kaip Eltai paaikšino Lietuvos Autorinių Teisių Gynimo Asociacijos agentūros (LATGA) direktorius E. Vaitekūnas, tai, jog Lietuva yra oficialiai prisijungusi prie minėto dokumento, reiškia, kad nuo šiol Lietuva išsipareigoja ginti užsienio autorių teises, ir atitinkamai Lietuvos kūrėjų teises bus ginamos kitose prie konvencijos prisijungusiose valstybėse.

Naujos uniformos Lietuvos jūreiviams

Vilnius, gruodžio 29 d. (Elta) — Pirmieji Lietuvos jūrų laivinkystės laivų kapitonai ir kiti vadovaujantys darbuotojai pasipuošė naujomis, tamsiai mėlynomis civilinio jūrų laivyno uniformomis. Pagal Lietuvos Susisiekimo ministro patvirtintą taisyklę ir pavyzdžius, vykdydami tarnybines pareigas, uniformas privalo vilkėti visi laivų ir keltų vadovai bei specialistai, kad būtų galima atskirti juos pagal rangą.

Paradinių jūrininkų uniformų skiriamieji ženklai — rankovinių antsiuvai, o darbo kostiumų — antpečiai ir kepurėlių emblemos. Laivų kapitonų, aukštesniųjų jūrų specialistų kepurėlių emblemos puošiamos šešių azūlo lapų vainiku ir aukso spalvos dirželiu, o kitų vadovaujančių laivyno specialistų — emblemos su keturių azūlo lapų vainiku ir juodos spalvos dirželiu.

Tai bus penktieji rinkimai šioje apygardoje.

1992 m. Seimo nariu Kaišiadorių apygardoje buvo išrinktas Algirdas Brazauskas. Kitų metų vasario mėnesį tapęs Respublikos prezidentu, pagal Konstituciją jis neteko parlamentinių įgaliojimų.

Po to kas pusmetis Kaišiadoryse buvo rengiami papildomi rinkimai. Tačiau kandidatai arba nesurinkdavo reikalingo balsų skaičiaus, arba rinkimai būdavo paskelbti negaliojančiais, nes balsavime nedalyvavo įstatymo numatytas rinkėjų skaičius.

Pasak E. Vaitekūno, nuo šiol Lietuvoje visi užsienio autorių kūrinių naudotojai privalės garantuoti kūrėjų teises į vardą bei kūrinių neįsikišimą, arba, kitaip sakant, — kūrinių nebus galima keisti be autorių sutikimo.

Vadinamieji naudotojai taip pat privalės garantuoti užsienio kūrėjų teises leisti skelbti kūrinių bei gauti autorių atlyginimą. Tokios pat teisės Lietuvos autoriams bus garantuojamos užsienio valstybėse.

Kūrinių naudotojai — radijo ir televizijos stotys, restoranai, kavinės, įvairios aptarnavimo įmonės bei organizacijos — privalo pasirašyti atitinkamas sutartis su autorių teisių rėtojais. Jie turi susitarti dėl teisės naudoti kūrinius, autorių atlyginimo dydžio, mokėjimo termino bei tvarkos.

Lietuvoje užsienio autorių interesams atstovauja ir 1,500 Lietuvos autorių teisių gynimo rūpinasis LATGA agentūra. Ji yra Pasaulinės Autorinių Draugijų Konfederacijos (CISAC) tikroji narė.

Patvirtinta miškų kirtimo norma

Vilnius, gruodžio 27 d. (Elta) — Lietuvos vyriausybė patvirtino 1995 metų pagrindinių kirtimų normą (biržę) valstybinuose miškuose. Ji sudaro 2,15 milijono kubinių metrų miško. Iš jo didžiausia biržė skirta spygliuočiams.

Nuo 1961 m. iki dabar kasmet būdavo iškertama po 3-3,2 milijono kubinių metrų medienos (tarpukario Lietuvoje — 6,7 milijono kubinių metrų). Pagal šį rudenį priimtą Lietuvos Miškų ūkio ir medienos pramonės plėtojimo programą, miško kirtimo apimtis Lietuvoje būtina didinti ir 1994-2003 metams numatyta miško naudojimo norma — daugiau kaip 5 milijonai kubinių metrų per metus.

Šią apimtį planuojama pasiekti pamažu, ir ji gali būti maždaug penktadaliu mažesnė dėl miškų grąžinimo buvusiams savininkams bei saugumo miškų teritorijų plėtimo. Todėl vyriausybės patvirtinta 1995 metų pagrindinių kirtimų norma (biržė) valstybinuose miškuose maždaug pusę galimo iškirsti kiekio.

Atėjo laikas sutartimi užfiksuoti Bažnyčios ir valstybės santykius

Roma, gruodžio 28 d. (OR) — Vatikano laikraštis „L'Osservatore Romano“ atspausdino vertimą iš lietuviškai pasakytos Šventojo Tėvo kalbos Lietuvos prezidentui Algirdui Brazauskui gruodžio 2 d. privačios audiencijos metu.

Pradėdamas kalbą popiežius Jonas Paulius II pasveikino prezidentą ir su juo atvykusiuosius ir pasidžiaugė Lietuvos vaisingumu jo viešnagės metu, ypatingai prisiminęs jaudinantį vizitą Kryžių kalne, kuris lieka liudyti „baisu išbandymą, kurį žmonės kentėjo po totalitarine valdžia, ir kuris taip pat nurodo tautos sielos didybę, nes savo kultūroje ir dvasinėse tradicijose rado reikiamos drąsos išsaugoti viltį geresnei atečiai. Samoningumas tokios skaudžios ateities turi būti pagrindas visos Lietuvos ateities planams“.

„Šiandien kilnioji lietuvių tauta pergyvena laisvės ir vilties sezoną“, kalbėjo Šv. Tėvas. „Dėkodamas dieviškajai Apvaizdai, esu ypač patenkintas, kad, atgavus konstitucinę laisvę, deramai pripažįstama ir religinė laisvė“.

Tai, anot Šv. Tėvo, užtikrina nemeluotą pažangą ir visuomenę. „Naujoje demokratiškoje aplinkoje Bažnyčia gali kurti apastalinę bei katechetinę veiklą savose pastoracinėse struktūrose bei valstybinėse mokyklose, kuriose dauguma mokinių yra religiška formuojami. Tai įgalina vykdyti nepaminomą tarnybą visuomenei. Tai, kad jaunimas skatinamas iš naujo atrasti savo tikėjimo bei civilizacijos kraitį, kaip jis kūrėsi per šimtmečius Lietuvoje, padeda jiems formuoti tas vertybes, kurios yra tikroji tautos siela“, kalbėjo popiežius Lietuvos prezidentui.

Dabar, tačiau, iškilo nauja grėsmė: žmonės yra gundomi sekti „netikrais idealais, melagingomis materialinės gėrovės perspektyvomis, palikę nušaly daugiau reikalaujantį dvasinių tikslų siekimą“. Norint neprarasti progos kurti ateitį pagarbos žmogui pagrindu, yra būtina garantuoti pagrindinį socialinį teisingumą, kuriuo būtų apsaugoti silpniausi visuomenės nariai. Ir tai reikia daryti atviru dialogu su visais lietuviais, sakė Šv. Tėvas.

„Katalikų Bažnyčia yra pasiruošusi dirbti šia kryptimi“, jis sakė.

„Kalbant apie Bažnyčios ir valstybės santykius, atrodo, kad yra atėjęs laikas, kai jie turi būti sureguliuoti, jei reikia, oficialia sutartimi. Tuo bus palengvintas darbas ieškant teisingo sprendimo problemoms šiame sektoriuje“. Problemų tarpe, kurios iškyla atkuriant normalų religinį gyvenimą, tiek Katalikų Bažnyčiai, tiek ir kitoms, Lietuvoje jau nuo seno esančioms konfesijoms, be abejo yra ir maldos namų grąžinimas, sakė popiežius.

Laisvoji Lietuva visuomet suprato, kad religinių bendruomenių pastatai ir įstaigos tarnaiva šalies dvasinei ir materialinei pažangai, kalbėjo Jonas Paulius II. „Todėl atsivėlgdami į grįžimo į buvusią padėtį įvairias ir sudėtingas problemas, reikiame viltį, kad pastoraciniai pastatai, kuriuos bažnytinės institucijos kadaise turėjo savo dispozicijoje, būtų

sugrąžinti jų originaliai religinei paskirtiai. Bažnyčios atžvilgiu, tai pagelbėtų Vyskupų Konferencijos bei paskirų vyskupų skatinamoms švietimo, labdaros bei socialinėms programoms. Kokia nauda iš to būtų šaliai — akivaizdu“.

Nors popiežius pripažino, kad politinė veikla nėra jos misijos dalis, jis tačiau pabrėžė, kad Bažnyčia „negali atsisakyti dalyvauti šalies ... atstatyme, ypač savomis konkrečiomis intervencijomis ir savo instituciniu įnašu“.

Baigdamas kalbą, Šv. Tėvas pasidžiaugė abipusio pasitikėjimo ir atviro bendradarbiavimo atmosfera, kuria pasižymi Lietuvos ir Bažnyčios santykiai. Jis linkėjo, kad demokratija bei pagarba žmogaus teisėms, jų tarpe ir tautinėms mažumoms, stiprėtų, prašydamas, kad Dievas saugotų lietuvių tautą, ir Dievo Motinos, ypač Gailestingumo Motinos Aušros Vartuose užtarimo, einant tikros pažangos ir taikos keliu.

Šventojoje statoma nauja bažnyčia

Vilnius, gruodžio 30 d. (Elta) — Pačiame Šventosios miestelio centre kylantys maldos namai vadinsis Šventosiosios Mergelės Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčia. 1993 m. lapkričio 28 d. Telšių vyskupas Antanas Vaičius pašventino statomas bažnyčios kėlinį akmeni, o dabar jau baigtos montuoti šių maldos namų grindys. Šventąją papuotė trikampę bažnyčia, kurios aukštis su kryžiumi sieks apie 79 metrus. Bokšte numatoma įrengti keltuvą ir apžvalgos aikštelę, iš kurios bus galima grožėtis Baltijos jūra, miestelio ir apylinkių gamtovaizdžiais.

Bažnyčioje bus 300 sedimų vietų, aplinkui įrengtas talpus balkonai, krikšto koplyčia. Jai ir parapijos namams statyti skirta daugiau kaip hektaras žemės. Parapijos namuose numatyta įrengti salę, biblioteką, patalpas, kuriose galima būtų atlikti rekonstrukcijas.

KALENDORIUS

Gruodžio 31 d.: Šv. Silvestras I, popiežius (mirė 335 m.); Melanija, Gedgantas, Naudutė. 1858 m. gimė Vincas Kudirka. 1920 m. įkurta Lietuvos Opera.

Sausio 1 d.: Naujieji Metai. Švč. M. Marija Dievo Gimdytoja; Eufrozina, Metislovas, Girutis, Sniegė. 1714 gimė rašytojas Kristijonas Donelaitis.

Sausio 2 d.: Šv. Bazilijus Didysis (mirė 379 m.) ir šv. Grigalius Nazianzen (mirė 390 m.), vyskupai, Bažnyčios mokytojai; Mažvydas, Gailutė. 1851 m. gimė Ateitininkų steigėjas Pranas Dovydaitis.

Sausio 3 d.: Genovaitė, Danielius, Liesnelė, Vyda. 1944 m. Paryžiuje mirė poetas, diplomatas Jurgis Baltrušaitis.

Sausio 4 d.: Šv. Elzbieta Seton, JAV Kariečių vienuolijos steigėja, pirmoji Amerikoje gimusi paskelbtoji šventoji (1774-1821); Hermas, Titas, Arimantas, Švitre.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

DR. ARVYDAS ŽYGAS „ATEITIES“ SAVAITGALYJE

„Ateities“ savaitgalio sekmdienio popiečio paskaitininką dr. Arvydą Žygą gausiai susirinkusiems pristatė ir diskusijas po paskaitos pravedė Alė Lieponienė. Arvydas – antropologas, biochemikas, Fulbright stipendijatas Lietuvoje pačiais kritiškiausiais Lietuvos atgimimo metais. 1989-aisiais metais per atkuriamąjį ateitininkų suvažiavimą jis išrinktas Lietuvos Ateitininkų federacijos pirmininku. Jo dėka Moksleivių ateitininkų sąjunga pradėjo labai stiprėti. Šiandien Ateitininkų kongresas rodė Arvydo Žygo darbo vaisius.

Arvydas Žygas paskaitą labai kruopščiai paruošė. Dalyviams išdalintas akį patraukiantis leidinėlis. Viršelį – melsvame fone balti debesėliai. Pavadinimas: „Lietuva, tenai, kur širdį palikai...“ Antras pavadinimas: „Lietuvos ir lietuviškumo prasmė, tikrovė ir uždaviniai penkerių metų perspektyvoje“. Leidinėlį sudėtis plakato schemos, kuriuos Arvydas naudojo sutraukti ir paaiškinti paskaitos mintis. Arvydas pastebėjo, kad ruošė skaitinį savo bendraamžiams, tiems, kurie tęsia lietuvių kultūrinę misiją. Buvome labai palaiminti, kad turėjome tokius gerus mokytojus. Leidinėlio viršelyje „Lietuva, tenai, kur širdį palikai...“ yra eilutė iš Arvydo Žygo mokytojos Gražinos Tulauskaitės. Babrauskienės eilėraščių, parašyto tuoj po karo Regensburge.

Ką reiškia būti lietuviu? Arvydas Žygas sustoja prie Juozo Baulio straipsnio „Ateities“ žurnale 1950 metais ir prelato Mykolo Krupavičiaus žodžių 1966 metais. Tai pranašiški žodžiai. JB rašė: „Kai sugrįšim, Lietuvą sunkiai bepažinsim – ir jos vaizdą, ir jos žmonių dvasią. Tiek jie bus sužaloti... Sunkiai atpažinsime ir pačius Lietuvos žmones. Viena, nes jų nedaug bus like, o nelengva bus atpažinti išlikusius Lietuvoje lietuvius. Jų dvasia, psichologija negalės išvengti itakos, kurią daro okupacijos slogutis“. Mykolas Krupavičius rašė: „Lietuviškoji išeivija gali ir turi pasilikti lietuviška, nepaisant, kad metai iš metų skirumas tarp gyvenančių Lietuvoje ir svetimuose kraštuose didės... Bet išeivija vis dar pasiliks lietuviška, nors jau tikrai savotiškai lietuviška“.

Kas yra kultūra, asmenybė? Koks mūsų ryšys? Psichologai dažnai nekreipia dėmesio į kultūrinę aplinką. Antropologinė dogma: gimstame nuogi, bet greitai tampame tautos žmonėmis. Čia matome skirtumus tarp genetikos ir aplinkos. Nebijokime mišrių šeimų – labai daug atvejų, kur mišrios šeimos lietuviškesnės. Vertikalinis ir horizontalinis visuomenės paskirstymas: kultūros socialinės grupės, kurios jungiamos bendrųjų idėjų, simbolių, kultūros „faktų“ aiškinimais. Vientisumas iškyla per idėjų perdavimą iš kartos į kartą, per socializaciją, iškultūrinimą, asmenybės formavimą. JAV šiuo metu iškeltas kultūrinis pluralizmas. Lietuva žengia į modernųjį

pasaulį. Lietuva kultūrinėje stadijoje, kuri panaši į Afrikos. Kuo mažiau sudėtinga kultūra, tuo gilesnė kultūrinė ideologija. Žemdirbių kultūra mažai keitėsi. 1918 metai buvo pirmasis eksperimentas. Tai buvo trimis šimtais metų atsilikusi revoliucija. Lietuvoje yra vienišė Europos kultūra, kuri turi ryšius su liaudies kultūra. Šiuo metu dainuojama: „Išvažiuo tankai, atvažiuo bankai...“ Ar įmanomas kultūros vientisumas? Per tris tūkstančius metų kaimo buvo daug kas išsaugota, o dabar daug ryšio sunaikinta. Sapir-Whorf hipotezė: kalba įveda į kultūrą, vienija. Sperber teigia, kad kultūra operuoja simboliais. Visą gyvenimą perima skirtinga simbolika. Todėl suprantama, kad mokslo ateizmo darbuotojai šiandien yra Lietuvos Katalikų Mokslo akademijos steigėjų tarpe. Dažnai nesuprantame, kad jei kalbu ta pačia kalba, tai nereiškia, kad simbolinė žodžių reikšmė yra ta pati.

Nors Lietuvos ir užsienio lietuvių kalba ta pačia lietuvių kalba (naudojasi ta pačia lietuvių kalbos lingvistinė sistema), ar yra galimybė, kad simbolinė žodžių reikšmė yra skirtinga, ar tik Lietuvos lietuvių ir išeivijos lietuvių psichologiniame žemėlapyje, bet taip pat skirtingu socialiniu grupių pačioje Lietuvoje? Arvydas Žygas pėrėjo ilgą sąrašą tokių žodžių, simbolių ir sąvokų. Pavyzdžiui, „partizanas“ išeivijos lietuvių pasaulejautoje reiškė „laisvės kovotojas“, o LTSR lietuvių pasaulejautoje reiškė „banditas“, kai „istribitel“ išeivijai reiškė „tautos išgama“, o sovietiniam lietuviui „tėvynės didvyris, laisvės gynėjas“.

Tad kyla klausimas: jei šiandien egzistuoja skirtingos lietuvių kultūros Lietuvoje (skirtingomis socialinėmis grupėmis) ir taip pat skirtinga lietuvių kultūra užsienyje, tada kuri kultūra, socialinė grupė atstovauja autentiškai Lietuvos kultūrai. Jeigu pripažįstame kultūrinį pluralizmą, tai kuri kultūra turi būti puoselėjama. Arvydas Žygas siūlo aiškų atsakymą: sovietinės okupacijos metu maža, nereikšminga kultūros dalis pradėjo vadovauti Lietuvos kultūrai. Kai vykdamas į Lietuvą, manėme, kad visa jaunomenė bendradarbiauja su pogrindžiu. Nuvykus į Lietuvą, mums daug lengviau buvo bendrauti su išsilavinusiais, kultūringais „kilmingaisiais“. Nesupratome ir neieškojome tyliųjų ir atstumtųjų.

Kokie kyla uždaviniai? Reikia ieškoti būdų vientisinti iškultūrinimui, socializacijai, asmenybės formavimui (tai daro ateitininkija). Būtina, kad tai būtų paremta istoriniu tęstinumu. Reikia sudaryti sąlygas Lietuvos ir užsienio jaunomenės pasidalinti idėjomis ir vėniams iš kitų mokyti. Išeivijos didžiausia dovana Lietuvos kultūrai yra tai, kad per 50 metų priverstinės tremties laikotarpį ji stengiasi apmąstyti, suvokti ir įgyvendinti teistinio, idealistinio tautiško sampratą mo-

Kristaus Karaliaus šventėje, Philadelphiaje, šv. Mišių aukas neša ateitininkės Rima Viliamaitė ir Rasa Stirbytė.

Nuotr. Rimo Gedeikos

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖ PHILADELPHIJOJE

dernioje, laisvoje, demokratinėje visuomenėje. Šiandien gyvybiškai svarbu šias pamokas perduoti Lietuvai, kurios laisvosios demokratinės visuomenės vystymasis buvo žiauriai sustabdytas ir naikintas per 50 metų brukimui priverstinės absurdiškos komunistinės pasaulėžiūros. To rezultatas, kad buvo formuojamas ne tiek „sovietinis žmogus“, kiek formuojama asmenybė, bijanti savarankiškai mąstyti, būdama neigiamai kritiška bet kokiai ideologiniam sistemai, abejinga gyvenimo sakralumui. Komunistinio siekiai sukurti „sovietinį pilietį“ buvo sėkmingi tiek, kiek jie sugebėjo žmogui įsunkinti istorinę atmintį, pavergti kūrybinę dvasią, atimti meilę Dievui ir gyvenimui. Nėra didesnio nusikaltimo prieš tautą (šalia fizinio genocido), kaip kultūrinio, tautinio, intelektualinio, dvasinio genocido, nes tauta paverčiama asmenimis, kurie yra gyvi kultūriniai lavonai (mankurtai). Sovietinis genocidas prieš lietuvių tautą yra sėkmingas tiek, kiek tautos žmonės sąmoningai arba nesąmoningai tiki, kad jie esą negrįžtamai „sugadinti, sunaikinti, dvasiškai mirę“. Mūsų kartos (gyvenančios ir Lietuvoje, ir užsieniuose) uždaviniai ir atsakomybė yra itin didelės, nes mes šiame laikotarpyje (tautai, keliaujančiai iš pusės šimtmečio besitęsio genocido, tremties, kalėjimo, atskyrimo nuo pasaulio, priverstinės ir spontaniškos asimiliacijos) esame paskutinė karta, per kurią gali būti prateisamas arba amžinai, negrįžtamai nutrauktas vientisumas tautos gyvybės siūlas.

„Ateities“ savaitgalio rengėjų vardu Jonas Pabedinskas padėkojo Arvydai Žygiui už puikią paskaitą. Padėkojo ir kitiems paskaitininkams už jų mintis, o savaitgalio dalyviams – už atsilankymą parodyti „Ateities“ savaitgalio dėmesį. Dalyviai neskubėjo skirstytis, bet aukščiau besileidžiančios rudens saulės šviesoje šnekėdavosi su Arvydu Žygu ir savo tarpe dalinosi „Ateities“ savaitgalio įspūdžiais.

L. Šakenas

MOKSLINĖ KONFERENCIJA LIETUVOJE

Mokslinė konferencija, skirta arkivyskupo, profesoriaus, akademiko Mečislovo Reinio 110-osioms gimimo metinėms prisiminti, turėjo vykti Vilniuje. Lapkričio mėn. 26 d. 12 val. turėjo vykti šv. Mišių Vilniaus arkikatedroje. Šv. Mišias turėjo aukoti J. E. arkv. A. J. Bačkis. Po to buvo planuojama konferencija Lietuvos mokslo akademijos Didžiojoje salėje.

(Iš „Dienovidyje“, lapkričio mėn. 25 d.)

R. K.

IDOMIAI APIE ATEITININKUS

Pilypas Narutis, buvęs Panevėžio moksleivių ateitininkų „Grandies“ korp. ir Kauno universiteto studentų korporacijų junginio energingas veikėjas, pirmininkas, savo naujojoje ir patrauklioje knygoje „Tautos sukilimas 1941“ įspūdingai ir vaizdžiai rašo apie Lietuvos moksleivius ir studentus ateitininkus. Knyga turi per 400 psl., ir tai tik pirmoji jo tu atsiminimų dalis.

J. PR.

PRISIMENAME KITUS LAIKUS

Lapkričio 25 d. „Dienovidyje“ Aldona Žemaitytė aprašo a.a. Juliją Paltarokaite-Šalkauskienę, mirusią š.m. lapkričio 19 d. Vilniuje. Velionė šiemet ėjo 90-uosius metus (gimė 1904 metais). Ji buvo veikli ateitininkė, išgyvenusi ilgą, bet sunkų gyvenimą. Julija buvo vysk. K. Paltaroko pusseserė, filosofo ir Vytauto Didžiojo u-teto buvusio rektoriaus Stasio našlė, ir Juliaus (gimusio 1931 m.) motina. Aldona Žemaitytė apie velionę šitaip rašė: „Su devyniais dešimtmečiais ir dar vyresnio amžiaus žmonėmis mus palieka ana epocha – išdalintos kultūros, harmoningos natūros, taurių jausmų, išsilaikęs tikėjimas, kysenos metas, kurio nei sulaukysi, nei sustabdysi“.

R. K.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant i Lietuvą –			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ

DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sukurys dantis už priemamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIDŽAS IR ISSIPLETINES KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St. Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-9101
Val. pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ PUSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmą 2 v. p.p. - 7 v.v. antrą 9 v.v. - 12, ketv. 12 - 4 v. p.p. penkt. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

DR. VILIUS MIKAITIS

SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 – 127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Optalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJA KERELYTĖ

CHIROPRAKTIKA
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS

Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBAS, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

JĖZUS – PALAIMA ŽMONĖMS

Dėl to, kad Dievas Jėzuje suteikė tapti moters – Marijos – sūnumi, mes, mirtingi nusidėjėliai, įgijome galimybę tapti Dievo išūnytais vaikais – dukromis ir sūnumis – su visomis šeimyninėmis artumo privilegijomis, su paveldėjimo teise ir su pareiga būti dieviškųjų žmogaus gelbėjimo ir pagalbos tradicijų tęsėjais.

Naujųjų Metų dienos Evangelijoje pagal šv. Luką (Lk 2: 16-21) mums pristatomas kuklus, žemiškas, Dievo išikūnijimo – Jėzaus gimimo į žemišką šeimą vaizdas. Patikėję angelų apreiškimu, aplynkėse ganantys piemenys nubėgo į urvą, kurį jie naudojo kaip tvartą savo gyvuliams, ir ten rado naują gimimą kūdikį, su Marija ir Juozapu, ir pasakojo apie šią stebuklingą palaimos akimirą visiems, kuriuos sutiko. O Marija, jau nuo mažens išmokusi būti atidi Dievo veikimui, ypač dabar nujausdama stebuklą – ypatingą Dievo palaimą, „dėmėjosi visus šiuos dalykus ir svarstė juos davo širdyje“.

Ši Evangelija trykšta nuostabos, džiaugsmo, palaimos jausmais, nors konkrečios materialinės aplinkybės nedavė galimybės išsilaikyti tik tiems, kurie mokėjo pakęsti didelius nepatogumus, sunkumus ir net pavojus, ir kurie mokėjo priimti pagarbą net ir labai neįprastu pavidalu. Nors Dievo malonė ir palaima nuolat gaubia kiekvieną žmogų (nė vienas negyventume nei minutės, jei Dievo meilė mūsų nepalaikytų), nedaug kas, net ir patogiame gyvenimo sąlygose, esame jautrūs tai malonei, o užklupus sunkumams – tokiems, kaip piemenų kasdieninio gyvenimo sąlygų, ar ypač Marijos ir Juozapo atveju, kai jie turėjo kelionėje priimti gimstantį kūdikį – dažnai pasijuntame visai Dievo apeisti.

Tačiau Jėzaus žemiškieji tėvai ir greičiausiai tie piemenys, apie kuriuos girdime Luko Evangelijoje, kasdieniniame šeimyniniame gyvenime išmoko įpinti nuolatinį santykiavimą su Dievu – tai „klausantis“ Dievo, stebint jo veikimą įvairiose gyvenimo aplinkybėse ir žmonėse; tai meldžiantis, prašant apšvietimo, malonių, pagalbos, tai garbinant jį ir džiaugiantis jo veikimu, išmoksiant Dievui išsakyti savo džiaugsmą. Tokie įpročiai galėjo paruošti piemenis priimti Dievo apreiškimą; tokie įpročiai įgalino ir Mariją, ir Juozapą eiti jiems pasilaptingu, Dievo numatyto gyvenimo keliu, kuris ne-

retai galėjo atrodyti ne kaip palaimos kelias, o priešingai.

Šv. Paulius laiške Galatams (Gal 4:4-7) iškelia dvi svarbiausias Jėzaus išikūnijimo ypatybes, per kurias kaip tik mirtingi, nuodėmingi žmonės galėjo būti tikrai išgelbėti: Dievas išikūnijo ne su fizine galybe nužengdamas į žemę, apeidamas žmogišką trapumą, o „gimdams iš moters“ – aplinkybėse, kurios nuo pat pradžių grėsė tiek jo, tiek ir jo motinos gyvybei – priklausė nuo kitų žmonių meilės bei pagalbos, kad išsilaikytų, Ir, anot šv. Pauliaus, jis gimė pavaldus įstatymui, „kad atpirktų esančius įstatymo valdžioje“. Jėzus gimė į pamaldžią, įstatymo besilaikančią šeimą, kad laikydamasis to įstatymo, pagal Dievo palaimingą valią žmogui, jis išvadotų žmones nuo vergovės įstatymo raidei, pamiršus įstatymo dvasią: meilę Dievui ir žmogui.

Širdin įsidėjęs viso įstatymo pagrindą – kad Dievas be galo myli žmogų ir davė įstatymą tik tam, kad padėtų žmogui artėti ir prie Dievo, ir prie artimo, – žmogus yra išlaisvintas iš aklo laikymosi daugybės įstatymo nurodymų, kurių net nesupranta. Anot šv. Pauliaus, Jėzaus gimimas žmogumi ir žmonių atpirkimas mums duoda išūnytą Dievo vaikų teises – bet ne kaip mažų vaikų, kurie dar nesupranta, ką reiškia būti šio Tėvo sūnum ar dukra, ar Jėzaus broliu ar seserimi, o suaugusių vaikų, kurie ne tik naudojasi vaikų teise vadinti Dievą malonybiniu vardu „Aba“, bet yra ir lygiateisiai paveldėtojai, ir savo Tėvo valios vykdytojai. Ta prasme – kaip suaugę vaikai – kalbame ir „Tėve mūsų“ maldą.

Per Jėzaus duodamą šv. Dvasią, kuri jaučia tokį šeimyninį artumą Dievui Tėvui, mes galime išmokyti taip artimai bendrauti su Dievu, kaip bendravo Jėzaus žemiškosios šeimos nariai Marija ir Juozapas bei jų tėvai ir todėl buvo įgalinti taip nuostabiai dalyvauti Dievo darbe, gelbstint žmoniją. Per tą Dvasią esame įgalinami, net ir labai sunkiose gyvenimo aplinkybėse, priimti Dievo laiminimą jo išsiritkėjai tautai, kurį girdime Naujųjų Metų dienos pirmame skaitinyje iš Skaičių knygos (Sk 6:22-27): „Tepalaimina ir tesaugo tave Viešpat! Tešviečia tau Viešpat savo veidu, tebūna jis tau maloningas! Tegū Viešpat savo veidu atgręžs į tave ir suteiks tau gerovę“.

Aldona Zailskaitė

Žiema eglutės papuošė ledo „žvakėmis“.

Nuotr. Jono Tamulaičio

NAUJŲJŲ METŲ ANGOJE

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Pavalgę Kūčias, pasimeldę Bernelių mišiose, apsikeitę dovanomis ir linkėjimais, žvelgdami į jau džiūstančią eglutę, nejuokiomis pasijuntame esą Naujųjų metų angoje, pamažu artinantis į dvidešimtojo šimtmečio pabaigą. Kaip ateities istorikai tą šimtmetį minės? Kokį jam suteiks epitetą? Tai nebus nei romantiškas, nei klasiškas, nei jokio meno žydėjimo era, nebent „roko muzikos“ išplėtojimas visame pasaulyje taip pat užsitarneus paminėjimo. Tai šimtmetis, pasižymėjęs nuostabiais technikos išradimais ir viduramžių alchemikų svajonių išsipildymu – atomo sūkaldymu. Nors tai bene pats nuostabiausias mokslo laimėjimas, bet jo rezultatas tapo žmonijos pabaisa, panašiai kaip ir Nobelio išrastas parakas, kurio tikslas buvo palengvinti sunkius statybos darbus, bet ilgainiui pritaikytas žmonių žudymui. Taip ir atomo sūkaldymo pirmasis „kūrinys“ buvo atominė bomba...

Šio šimtmečio pradžioje mokslininkai rūpinosi eilinio žmogaus patogumais, išpopuliarino automobilius, išbulino elektros energijos naudojimą, įpritaikius darbiui, namų aplinkos patogumams, telefoną – as-

meniniam bendravimui ar reikalų tvarkymui, o šalia jų ir nuostabios fakso mašinos jau beveik išstūmė telegrafą. Betgi atomas žmonijos pažmonėje sukėlė baimės jausmus, nors atominės jėginės jau aprūpina energiją didoką žemės rutulio dalį. Net ir Lietuva turi atominę jėgainę Ignalinoje. Nuostabūs kompiuteriai jau nustato diagnozes, rašyti be klaidų baimės ir reikalo perrašinėti, su beveik neribotomis galimybėmis palaikyti komunikaciją ar spresti mokslines problemas. Tačiau abejonės nėra, kad šis šimtmetis igauss „atominio amžiaus“ titulą, nes kompiuteriai dar neatrodo grėsmingi.

O kaip su mūsų tėvyne Lietuva? Tai didžiulį katastrofų ir laimėjimų šimtmetis, tarp caro priespaudos, spaudos draudimo, nepriklausomybės kovų, jos atgavimo, pusę šimtmečio skaudaus laisvės praradimo ir pakartotinio išlaisvinimo. Pabrastai Naujus metus pradėsime linkėjimais, tai visų pirma Lietuvai reikia linkinti išlikti laisvai ir nepriklausomai, stengtis ženg-

ti demokratijos keliu, išsivaduoti iš sovietinės mąstysenos replių ir tvarkytis savo piliečių ir plačiame pasaulyje pasklidusių tautiečių labui, juos pagaliau pripažįstant savo tautos vaikais, kuriuos taip nevykusiai pavadino „išėiviais“, tarsi jie „išėjo“ svetur geresnio duonos kėsnio ieškoti, bet nebėgo nuo sovietiško siaubo.

Tačiau net ir dabartinis Lietuvos Respublikos suverenitetas yra pažeidžiamas, kai jos geležinkeliais keliauja nekontroliuojami Rusijos kariško tranzito traukiniai, pasinaudodami panašia eksteritorine „teise“, kaip kadaise Dancigo (Gdynios) koridorius, tapęs Antrojo pasaulinio karo akstiniu. Kai prieš kurį laiką Berlyne buvo sulaukyti spekuliantai su iš Maskvos atgabentų plutonių, iš karto kilo mintis, kad vienintelis kelias į Vokietiją iš Maskvos yra per Lietuvą, o Lietuva yra pasirašiusi tarptautinę atominį medžiagų neplėtojimo sutartį. Lietuvos oro teritoriją nuolatos pažeidžia rusų lėktuvai, o rusų mažumos bei okupanto šeimų likučiai reikalauja sau didesnį privilegijų už lietuvių. Ar ne ironiška, kad buvę sovietinės armijos kariai reikalauja pensijų ir socialinio aprūpinimo iš Lietuvos vyriausybės? O kada Lietuva pateiks Rusijai ieškinį už Sibire kentėjusius, sveikatos, gyvybės ir nuosavybės netekusius nekaltus tremtinius? Jelcinas tvirtina, kad „dabartinė Rusija nėra atsakinga už buvusios Sąjungos veiksmus“, Amerikos prezidentas trokšta draugystės su Rusija, todėl ir Čekėnijos invazija lieka Rusijos „vidaus reikalu“... O kieno būtų reikalas, jei Rusija susimanytų ir vel išveržti į Baltijos respublikas? I tai atsakymo nėra tik viltis ir malda, kad Lietuva ir abi jos kaimynės prie Baltijos išliks nepriklausomos savo grėsmingom kaimynų šėšelyje.

Žengdami į 1995-uosius metus, neatsigręžkime atgal, nesigraudinkime, neasarokime, tik su šypsena ir viltimi žvelkime į pirmyn. Konkreti parama tėvynei, užsienio lietuviuose tautinės sąmonės ir išpareigojimo išlaikymas tebūnie mūsų pagrindinis uždavinys ir tikslas. Su Aukščiausiojo pagalba, malda, darbu ir viltimi padėsime pagrindus laimingai atečiai abipus Atlanto. Laimingų Naujųjų 1995 metų Lietuvai ir visiems, plačiame pasaulyje pasklidusiems jos vaikams!

• Pirmasis Kauno arkivyskupas metropolitas Juozapas Skvireckas, šv. Rašto į lietuvių kalbą vertėjas, mirė 1959 m. gruodžio 3 d. Gimė 1873 metais.

Laimingų Naujųjų metų!

Stovime prie Naujųjų metų durų su raktu rankoje, bet dar nedrįstame jų pastumti ir žengti tolyn. Kas už tų durų mūsų laukia? Ką atneš naujieji metai? Smalsu žinoti, baisu patirti. Gal ir gerai, kad žmogui neduota aiškiaregystės dovana, kad einame per gyvenimą lyg užrištomis akimis, nuolat atsidusdami: „Kad būčiau žinojęs...“

Visais amžiais žmogus troško atspėti ateities slėpinius, pasitelkdamas pagalbon žynius, pranašus, burtus, orakulus, ženklus. Tas ateities pažinimo jausmas buvo – ir yra – daug aštresnis išskirtinėmis progomis: keičiantis metų laikams, švenčiant didžiąsias šventes, su kaktis. Lietuviai čia nėra išimtis, nes mūsų liaudis turi daugybę papročių, susijusių su ateities spėjimais, ypač Kūčių, Kalėdų, Naujųjų metų vakare ir dieną. Liaudis tikėjo, kad, pasinaudojant įvairiomis taisyklėmis bei priemonėmis, įmanoma ne vien atspėti ateitį, bet jos slinkti pakreipti pageidaujama vaga.

Naujųjų metų pirmoji diena – sausio 1 – turi daug lemiamų reikšmės visai tų metų eigai. Kokia ta pirmoji diena, tokie bus ir metai. Pvz., jeigu pirmoji naujiena, kurią išgirsime sausio 1 d., yra gera, visi metai bus smagūs, geri; jeigu parpuli per Naujus metus, visus metus lydės nesėkmės; jeigu su kuo (ypač su savo šeimos nariais) barsiesi, ginčysiesi, susipyksi per Naujus metus, ateinančiais metais nuolat lydės kivirčiai ir nemalonumai; jeigu parodysi kitam švelnumą, atlaidumą, suteiksi pagalbą ar padarysi paslaugą, visi metai bus malonūs; jei per Naujus metus kieme prisirenka daug paukščių, kurie čirškauja, triukšmauja, tai tuose namuose visus metus bus linksma, lankysis daug svečių...

Amerikiečiai taip pat mėgsta Naujuose metuose sudaryti ilgus pažadų sąrašus, stengdamiesi išsilaikyti viską, ką tik nori įgyvendinti ar atlikti. Nors pažadai retai ištiesimi, bent tuo tarpu žmogus susikaupia, grįžta į save ir pagalvoja, ką savo gyvenime galėtų pakeisti, pagerinti.

Naujų metų proga gera žvelgti ne vien į ateitį, bet ir atgal. Asmeniškas gyvenimas yra pri-

vatus kiekvieno žmogaus reiklas, tačiau mes nesame tik sau žmonės. Visi priklausome visuomenei ir nuo visuomenės. Ypač lietuviai. Juk savo šeima laikome ne tik kraujo gimines ar gentis, bet kiekvieną tautietį. Įvairiomis progomis mėgstame pabrėžti, kad esame visi vienos tautos, vadinasi, vienos šeimos nariai. Ši privilegija suteikia visas gerąsias ir kartais neigiamas šeimos savybes. Kaip ir kiekviena šeima, esame vieni už kitus atsakingi, turime teisę iš savo bendruomenės šeimos narių tikėtis dvasinės bei materialinės paramos, užuojautos, atlaidumo. Kaip ir visose šeimose, mūsų bendruomenėje pasitaiko nesutarimų, nusivylimų, tyčia ar netyčia suteikto skausmo. Galbūt įvairius išsiskimus ir nuoskaudas daug sunkiau priimti iš žmonių, kuriuos gerbiame, laikome savais, su kuriais riša amžių saitai, negu iš svetimos tautos ar rasės. Tačiau kaip tik dėl tos priežasties yra lengviau ištieti ranką, ištarti atsiprašymo žodį, atleisti. Juk visa tai natūralus šeimyninio gyvenimo procesas.

Kai raktas jau įsmeigtas į Naujųjų metų durų skylutę, kai tos durys pamažu veriasi, norime padėkoti visiems mūsų skaitytėjams, rėmėjams, bendradarbiams už kantrybę, kai ieškome naujų kelių tobulėjimui ir prazeigimui „pro šalį“; už bendradarbiavimą, kuris kasdien atneša naujų minčių, naujų žmonių ir daro kasdienybę nuostabaus atsidavimo žiniu; už nuolatinę medžiaginę paramą, be kurios dienraštis neišgyventų; už padėtinančius žodžius, suteikiančius mažam redaktoriui būreliui stiprybę ir ištvermę. Pagaliau norime tarti aciu ir už deguto šaukštus (ne tik paskiriems asmenims, bet ir kai kuriai periodikai) – jie vertia mus kritiškai žvelgti į savo darbą, stengtis pasitempti kiek įmanoma, vengti klaidų. Tai lyg konkorežis po arklio balną – nors nemalonus, bet vis dėlto teikiantis naudos.

Mes nuolat jaučiame tvirtą užnugurį, kuriame susispietę gausūs „Draugo“ bičiuliai. Žengdami per Naujųjų metų slenkstį, linkime ne tik jiems, bet visai lietuvių šeimai, kur tik ji bebūtų, laimingų, sveikų, linksmų, taikių ir veiklių 1995-tųjų metų!

(Pabaiga)

MIRAŽAS AR KALĖDŲ DOVANA?

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

6

Ponia Rasa pakabino telefono ragelį ir nusišypsojo: – Monika jau vos tik už kelių mylių, – ji suplojo rankomis. – Ar ją pasitiksim su šampano taure? Tu tuo pasirūpink Visvaldai, o vaikučiams laikas į lovytes.

– Mama, mamytė, nevaryk mūsų gulti. Ir mes norim pasitikti tetą Moniką, – suaimanavo Linas.

– „Monika?“, krūtelėjo Rimas. Gydytoja? Juk ir jo Monika studijavo mediciną ir išvyko į Ameriką... Bet juk pasaulyje yra daug Monikų ir jos sesers vardas yra Rasa, ne Marija. Tai juodu nėra Liutauro Narkūno dukros. Ar ne keista, kaip atsiminimų banga sužadina vaizduotę ir sukelia fantastiškas mintis? Tai ir ponios Razos jo išvaizdos panašumas į Moniką yra tik „Fata morgana“, tik vienišo dykumos keliautojo miražas. Bet jam atrodo, kad į dabartį per jėgą veržiasi praeitis.

– Jūs toks susimastęs, ponas Linkaiti, kad net į Visvaldo siūlymą kuo nors atgaivinti nereaguojate, – su meiliu priekaištu Rima kalbino Ponia Rasa. – O buvo labai įdomu klausytis tos liūto galvutės liūdnos istorijos. Ir aš norėsiu apžiūrėti Dainutės radinį. O, sustojo automobilis. Monika atvažiavo, Visvaldai, pildyk taures, o aš bėgu jos pasitikti.

Netrukus už ponios Razos pečių tarpdury pasirodė aukšto ūgio liekna moteris, pro kurios pravirą kailinių

apykaklę, kažkas suvilgėjo. Visvaldas, ant stalelio pastatęs padėklą su šampanu, suėmė viešnią į glėbį. Pagaliau atvykėlė atsigrėžė į Rimą.

– Monika? Monika? – pro virpančias lūpas sušnibžėjo Rimas ir buvo beveik prarandęs žadą, bet Ponia Rasa stipriai suėmė jo alkūnę.

– Ar juda pažįstami? – ji nustebusi žvilgtelėjo į seserį ir į Rimą.

– Rimai, tai tu? – Monika nedrąsiai ištisė ir ji ranką.

– Bet tai negali būti... Ne, ne, tai sapnas, tai Fata Morgana... Monika, kurią aš pažinojau, turėjo seserį vardą Mariją, o čia jūsų sesuo yra Ponia Rasa...

– Pone Linkaiti, tai ilga istorija, kaip aš su suskaldytomis dokumentais pasiekiau Vokietiją ir tapau Rasa. Aš iš tikro esu Marija Narkūnaitė-Dauksienė. – Ji susijaudinusi ranka perbraukė akis. – Tai judu... judu...

– Bet Monika, kodėl aš tavęs negalėjau rasti Amerikoje, ieškodamas beveik visose ligoninėse? – Rimas negalėjo atgauti kvapo.

– Aš neturėjau pastovaus adreso, nes, įstojus į Taikos korpų, keliau po visus žemynus...

Jau pasirodė pirmi saulės spinduliai, bet Dauksų salone dar niekas nesumerkė akių, o ištuštintas šampano butelis liudijo Kalėdų nakties džiaugsmą. Ant sofos, susikabinę rankomis, vienas šalia kito prisiglaudę, Rimas ir Monika neslėpė savo jausmų, išsipasakoję visus savo gyvenimo nuotykius nuo atsiskyrimo dienos. Jų pasakojime išryškėjo ir meilės romanas, ir nepažeista ištikimybė. Rimas, nenoriai pasikėlęs nuo savo jaukus vietos, greitais žingsniais nuskubėjo į savo butą ir už keletos minučių grįžo, nešinas deimantiniu žiedu.

– Tą žiedą su savim išnešiojau du dešimtmečius, o dabar, pagaliau, galiu išpildyti savo paskutinį, jūsų tėveliui duotą pažadą. Tai jums, Ponia Rasa. O čia ir jau gero kai pageltę, jums adresuotas jūsų tėvelio laiškas.

– O Viešpatie, koks stebuklas! Tai mano mamytės žiedas... Rimai, Rimai, aciu jums – Rasa-Marija pribėgo prie Rimo, prisiglaudė ir pabučiavo į veidą. Jos veidais riedėjo ašaros, o Monika, tyliai susikaupusi, stebėjo Rimą ir seserį ir glostė auksinį kryželį.

– Ir aš turiu kažką labai brangaus, – atsiliepė susijaudinęs Rimas, rodydamas liūto galvutę. – Toji galvutė mus suvedė.

– Nuostabūs ir nesuprantami gyvenimo keliai, – sentimentaliai sceną pertraukė Visvaldas. – Rimai, atleiskit, bet mes dabar jus jau vardu vadinsime. Daugiau kaip mėnesį gyvenate mūsų pastogėje, o mes nenujautėme jumyse rasią tokį brangų pasiuntinį. Tai brangiausia, gražiausia kalėdinė dovana. Mano Rasa, atsiprašau, Marytė, dažnai apgalstauja nieko apie savo tėvelio likimą nežinant nuo tos dienos, kai jis įstojo į vokiečių dalinius karininkų ir dingo, kaip akmuo vandeny, o mamytė jau buvo mirusi. Ji ir jokio suvenyro iš tėviškos neturi. Jei ne mūsų smalsioji Dainutė, atradusi tą liūto galvutę, tai gal ir visa ta istorija nebūtų išryškėjusi.

Tuo tarpu prie tetos pribėgo Linas, ir atsibudusi Dainutė apkabino jos kojas, siekdama pabučiuoti tetulės veidą.

– Ar ne tiesa, Visvaldai? Bet tu mane padarei laimingą, o brangiąją sesutę Moniką tik savo profesijos idealais gyvena. Tačiau jaučiu, kad ir Monika, ir Rimas jau vėl suartėjo. Manyje kyla viltis, kuri gimdo puikią

idėją. – Rasa-Marija atsisuko į ant sofos sėdinčią porą. – Matau, kad judu jau nebe svetimi, kad grįžta jausmai, kurie gal niekada nebuvo išblėse. Priimkite iš manęs šitą žiedą, kaip judviejų sužadėtuvių simbolį.

– Monika! – susuko Rimas, jos rankas keldamas prie lūpų.

– Rimai! – atsiliepė Monika, prie jo prisiglaudama. – Ar tu man atleisi, kad aš tavo meile abejoju, nežinodama, kad tavo kalnuose ištiko nelaimė? Tu daugiau kaip aštuonias savaites buvai dingęs. Atleisi?

– Aš neturiu už ką atleisti, tik negaliu patikėti šios akimirkos laime. Ar tai realybė, ar greit išnyksiantis miražas? Ar būsi mano, Monika?

– Aš širdyje visada buvau tavo, nors nusivylusi ir liūdna, todėl visiškai atsidaviau savo profesijai, nešdama džiaugsmą kitiems, neradusi savojo.

– Atrodo, kad abu išlikote vienas kitam ištikimi, – įsikiso Visvaldas. – Rimai, užmauk žiedą ant Monikos piršto. Ko lauki? – jis ėmė įsakinėti su plačia šypsena lūpse, prie savęs glaudamas žmoną ir vaikus.

Monika ištisė ranką. Rimas užmovė žiedą ir pabučiavo jos lūpas, o Rasa ir Visvaldas pašoko pildyti taures ir juodu sveikinti. Dainutė ir Linukas, dar ne visai suprasdami, kas darosi, nusijuokė, pradėjo šokinėti ir ploti. Nuo triukšmo ir valiovimo suvirpėjo eglutės viršūnėje plandenantis angelas, lyg pasiruošęs skristi, sparnais apglėbęs žvaigždę.

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

„LIETUVOS NAŠLAICIŲ GLOBOS“ KOMITETAS

Komitetas yra JAV LB Socialinių reikalų tarybos padalinys. Įsteigtas 1993 metų, liepos mėn. Komitetą sudaro pirm. dr. Albina Prunskienė ir nariai: Dana Bazienė, dr. Alina Domanskienė, Jūra Galinytė, Birutė Jasaitienė, Aldona Kaminskienė, Irena Kazlauskienė, Nijolė Maskaliūnienė, Vanda Prunskienė, Marija Radzevičienė, dr. Edmundas Ringus, Aldona Šmulkštienė, Algirdas Stepaits, Laimutė Stepaitytė ir dr. Vida M. Tumasonienė. Komiteto tikslas: padėti našlaičiams Lietuvoje. Komitetas veikia labai populiarios Amerikoje programos „foster-a-child“ modeliu. Renkamos aukos ir rėmėjai, vienam vaikui skiriama \$150 metams. Pinigai persiunčiami Lietuvos asmenims-komitetams, kurie rūpinasi našlaičiais ir tuos pinigus išdalina šeimoms, globojančioms našlaičius.

Šiuo metu jau šelpiami 333 vaikai, tame skaičiuje 15 studentų – našlaičių – invalidų. Pašalpa tokia: 8 našlaičiai-invalida – gauna po \$375 į metus, 7 studentai našlaičiai – gauna po \$250 į metus. Visi kiti našlaičiai gauna po \$150. Pinigai persiunčiami kas trys mėnesiai į Lietuvą. Šiuo metu jau yra išsiųsti globojamiems vaikams pinigai už 1995 metų sausio, vasario ir kovo mėnesius. Kiti pinigai laikomi Amerikoje banke ir vėl bus siunčiami vasario pabaigoje kitiems trims mėnesiams. Lietuvoje veikia Gražinos Landsbergienės komitetas, kuris rūpinasi 169 vaikais. „Kaimo vaikų“ komitetas – 69 vaikai; kun. Viktoras Aukštakalnis, Viduklės klebonas – 47 vaikai; kun. Kęstutis Ralys – „Naujas Daugėliškis“ Ignalinos rajono klebonas – 22 vaikai; kun. R. Ramašauskas, Krakų klebonas – 11 vaikų. Dar pagalbos prašo Tabariškių klebonas kun. Ri-

čardas Repšys, kuris globoja 11 vaikų, ir Mosėdžio klebonas kun. Liudvikas Dambraskas. per tuziną vaikų. Iš jų laukiame vaikų anketų ir nuotraukų.

Kun P. Linkevičiaus statomi – remontuojami senelių ir našlaičių namai buvo paremti \$5,000. Pinigus paaukojo Laimutė ir Algirdas Stepaičiai. Varnas Montessori centras, per dr. Edmundą Ringų, paaukojo \$5,000 „Naujojo Daugėliško“ Ignalinos rajone klebonui kun. Kęstučiui Raliui – vaikų namų remontui.

Mūsų žmonės Amerikoje yra labai geri ir visi remia, kiek išgali, vargstančius vaikus Lietuvoje. Šiais metais Lietuvos našlaičių paramai komitetas išsiuntė 57,380 dolerių, o nuo pradžios įsisteigimo 63,045 dolerių. Be to, buvo pasiūsta nemažai siuntinių rūbų, kuriuos atneša ar atsiunčia žmonės į „Seklyčią“, o persiūti padeda Lithuanian Mercy Lift. Dėkojame Mercy Lift už pagalbą. Visų aukotojų ir rėmėjų pavardės yra skelbiamos „Draugo“ dienraštyje.

Gauname daug aukų iš aukotojų, kurie lietuviškai neskaito, bet skaito žurnalą „Bridges“. Žurnale apie Lietuvos vaikus rašo Jeanne Dorr iš Philadelphia. Ji praeitą vasarą svečiavosi Lietuvoje, su p. Švobienė. „Kaimo vaikai“ komiteto pirmininke, ir kitais lankė našlaičius, matė jų vargą, o visa tai anglų kalba aprašo „Bridges“ žurnale. Dėl tų straipsnių gauname daug aukų. Komitetas dėkoja visiems aukotojams ir našlaičių rėmėjams ir kviečia jungtis visus į Lietuvos vaikų – našlaičių globėjų eilės. Vaikai – tautos ateitis, padėkime jiems, kad jiems nereiktų atsidurti namuose-našlaitynuose, kur nėra meilės, nėra šeimos šilumos, kur auginami „daiktai“ o ne vaikai-žmonės.

BAIGIANT SENUOSIUS IR PRADEDANT NAUJUS METUS

1994 metais, pasikeitus JAV LB Krašto valdybai, pasikeitė ir Socialinių reikalų tarybos sudėtis. 1994-1997 metų kadencijai Krašto valdyba patvirtino šią JAV LB Socialinių reikalų tarybą; pirmininkė: Birutė Jasaitienė, nariai: Salomėja Daulienė, Vladas Čyvas (Cleveland), dr. Petras Kisieliūsis, Leonas Narbutis, Linas Norušis, Antanas Paužulis, Rita Šakėnienė, kun. Antanas Saulaitis SJ, Aldona Šmulkštienė, Laima Vaičiūnienė ir Juozas Žygas.

„Lietuvos Vaikų vilties“ komitetas: pirmininkė Gražina Liautaud, reikalų vedėja Jūratė Budrienė.

„Lietuvos našlaičių globos“ komiteto pirmininkė dr. Albina Prunskienė.

Žurnalo „Pensininkas“ redaktorius Karolis Milkovaitis, administratorė Elena Sirutienė. Socialinių patarnavimų raštinės vedėja – Birutė Podienė. „Seklyčios“ restorano administratorė ir raštinės vedėja Rasa Quattrochi.

Finansinė atskaitomybė – CPA – Juozas Paškus; teisinis patarėjas – advokatas Saulius Kuprys.

Be čia suminėtu asmenų yra įtraukiama daugybė žmonių, kurie ateina, dirba, padeda įvairius projektus, įvairius dar-

Lietuvos Našlaičių globos komitetas. Sedi iš kairės: Birutė Jasaitienė, dr. Albina Prunskienė (pirm.), dr. Edmundas Ringus; stovi: Laimutė Stepaitytė, Nijolė Maskaliūnienė, dr. Alina Domanskienė, Algirdas Stepaits, Irena Kazlauskienė, Dana Bazienė, Vanda Prunskienė ir Aldona Šmulkštienė. Komitetui dar priklauso Jūra Galinytė, Aldona Kaminskienė, Marija Radzevičienė ir dr. Vida Tumasonienė.

bus atlikti – tai mūsų gerieji savanoriai, kurių darbas yra neįkainojamas ir be kurių pagalbos būtų neįmanoma išsiversti. Laikui bėgant, keičiasi žmonės, tačiau Socialinės tarybos darbai ir užduotys nesikeičia – tai pagalba žmogui, pagalba lietuviui.

Šiandieną Socialinių reikalų tarybos darbus skiriame į dvi dalis: pagalba ir rūpestis JAV gyvenančiais lietuviiais ir pagalbos teikimas ar jos organizavimas Lietuvoje vargstantiems.

1. JAV gyvenantiems lietuviams stengiamės padėti įvairia informacija, kuri teikiama per „Pensininko“ žurnalą ir „Draugo“ dienraščio šeštadieninę atskaitą. Vyresniųjų centrų Čikagoje yra Socialinių reikalų tarybos nuosavybė, namai, kurie įgalina dirbti ir vykdyti įvairias programas. Norėtume palaikyti artimesnius ryšius su visomis Amerikos LB apylinkėmis, kurių yra 73.

Stengiamės išnaudoti visą galimą pagalbą iš miestų, valstijų ir federalinės valdžios. Socialinių reikalų taryba teikia pagalbą ir informaciją visiems – jauniems ir seniems, dabar atvažiuojantiems ir seniai čia gyvenantiems. O pagalbos reikalingų yra labai daug.

2. Pagalbos teikimas Lietuvoje vargstantiems žmonėms.

a. „Lietuvos Vaikų vilties“ komitetas – tęsti ir plėsti jo veiklą JAV ir Lietuvoje;
b. „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas – tęsti ir plėsti jo veiklą;

c. sudaryti komitetą ar panašų junginį padėti didelėms vargstančioms šeimoms Lietuvoje.

Čia norėtume paminėti, kad Socialinių reikalų tarybos komitetai remia – padeda žmonėms, vaikams, ligoniams Lietuvoje tiesioginiai, neidami per Lietuvos valdžią, turėdami Lietuvoje komitetus ar asmenis, kurie dalina šalpą, atrenka šalpas ar gydymo reikalingus.

Amerikoje yra daug sambūrių, komitetų, vienetų, kurie įvairiais būdais ir įvairiai padeda Lietuvai, jos žmonėms. Socialinių reikalų taryba 1995 metų kovo 17-18 d. Čikagoje rengia konferenciją kurioje kviečiami visi, šelpiantieji Lietuvos žmonės, vienokiu ar kitoku būdu padedantys Lietuvai. Konferencijos tikslas: susipažinti, supažindinti kitus su darbais ir užmojais, pasidalinti patirtimi ir, jei galima, bent iš dalies susumuoti šalpos ir pagalbos apimtį.

Tai konferencijai rengti JAV LB Socialinių reikalų taryba pakvietė Jūratę Budrienę sudaryti komitetą ir pačią konferenciją praveisti.

Socialinių reikalų taryba darbus planuoja pagal reikala: vieni vykdomi iš anksto suplanuoti, kitus reikia labai greitai,

reikalui iškilus, atlikti. Visi darbai yra dirbami padėti lietuviui, nelaimėn patekusiui, ar patarti, kad žmogus bėdon nepapultų.

DIDELĖS ŠEIMOS – DIDELI VARGAI

Socialinių reikalų taryba turi daug didelių ir vargstančių šeimų, kurias augina vienas tėvas ar viena motina, sąrašus. Tai šeimos Lietuvoje, kurioms reikalinga pagalba.

Šeimos, kuri yra nuo 5 iki 11 vaikų, kur tėvas ligonis ar miręs; šeimos, kur vienas tėvas augina tuziną vaikų, arba viena mama turi uždirbti duoną ir auginti vaikus. Šeimos, kurių vaikai negali eiti kasdien į mokyklą, nes penki vaikai turi tik tris poras batų ir keturis šiltus paltus. Tai šeimos, kur duonos riekė ir gabalėlis mėsos ant stalo reiškia šventinę puotą. Tai šeimos, kur viename kambarėlyje gyvena dešimt žmonių. Tai šeimos, kurios gyvena tokiose skurdžiose sąlygose, kad mums, gyvenantiems visko pertekusiam krašte, ir įsivaizduoti sunku tą skurdą. Jų adresus mes gavome per kun. A. Saulaitį, per „Valstiečių laikraščio“ redaktorių J. Švobą ir kitus patikimus asmenis. Daug tų adresų išdaliname prieš šventes žmonėms, kurie savo geru gyvenimu dalinasi su mažiau turin-

čiais broliais Lietuvoje. Daug adresų paėmė „Lietuvos Dukterų“ draugija.

Omahos lietuvių ir skautijos šalpos vajeaus būrelis, kurio įgaliotinė yra Laima Antanienė, pasiėmė net 11 šeimų. Jų būrelis darė vėjus, cepelinų pietus ir, surinkę pinigų, drabužių bei kitų gėrybių, išsiuntė 24 dėžes paramos toms šeimoms. Vašingtono Skaucių Židinys per Teresę Landsbergienę pasiuntė kelioms šeimoms po kelis siuntinius.

P. Anceriai, Porter, IN, vienai didelei šeimai prieš Kaledas pasiuntė net 26 siuntinius.

Bronė Aleknie, Chicago, IL, 3 šeimos ištiesė pagalbos ranką, J. Maziulis, E. Motušienė, Ramutė Aidienė iš Washingtono kelias šeimas apdovanojo; Pranė Milerienė iš Norwood, MA, porai šeimų palengvino gyvenimą, Birutė Gylienė dviem šeimoms nušluostė ašaras, Californijos moterys per Danguolę Navickienę padėjo 2 šeimoms, Griškienė iš Čikagos, net penkioms šeimoms palengvino gyvenimą, Birutė Vilutienė iš East Chicago, Salomėja Daulienė – Brighton Park LB Apylinkės nuolatiniams remia Marijampolės neturtingus.

Tai tik keletas pavardžių ir sambūrių, kurie padėjo – jų yra daug daugiau; prieš šventes daug kas savo geru gyvenimu dalinasi su žmonėmis Lietuvoje, dalinasi gėrybėmis su tais,

„LIETUVOS VAIKŲ VILTIES“ VEIKLOS APŽVALGA

Nuo įsteigimo 1991 m. sausio mėn., „Lietuvos Vaikų vilties“ yra atvežus į JAV Shriners ligonines gydytis 58 Lietuvos vaikus su įvairiom ortopedinėmis negaliomis – 47 į Čikagą, 8 į Los Angeles, po vieną į Portlandą, San Francisco ir Philadelphia. Iš jų jau 48 yra grįžę Lietuvoje, gyvena normaliai, savarankiškai, vaikystės gyvenimą. Šventės Čikagoje praleido 9 vaikai; San Francisco – viena mergaitė.

1993 m. spalio 2 d. atidarytos Vilniaus universitetinės vaikų ligoninės patalpos „Lietuvos

kurie mažiau ar nieko neturi. Tačiau ne tik prieš šventes reikia žmonėms pagalbos – valgyti, apsivilkti reikia visą laiką. Jei kas gali pasidalinti tuo, ką turi, su mažiau turinčiais, prašome – padarykite tai. JAV LB Socialinių reikalų taryba turi sąrašus ir nuolat gauna naujų – duosim juos jums, paremkite žmones, kurie skursta. Socialinių reikalų tarybos adresas yra 2711 West 71st St. Chicago, IL 60629. Telef. 312-476-2655.

Birutė Jasaitienė

Vaikų vilties“ Ortopedinei operacinei pristatyta per 2.5 milijono dolerių vertės įrangos, instrumentų bei medicininės medžiagos. Suorganizuotos trys „Lietuvos Vaikų vilties“ JAV medicininio kadro kelionės, kurių metu buvo padarytos 88 pamokančios operacijos, skaitomos paskaitos, tobulinamos Lietuvos ortopedų chirurgų galimybės.

Ateityje žadama ir toliau vežti Lietuvos vaikus gydytis JAV Shriners ligoninėse, kurių ortopedinės ligos yra ypač sudėtingos ir kuriems yra reikalinga speciali priežiūra ir pooperacinė priežiūra, kurios dar kol kas neįmanoma suteikti pačioje Lietuvoje. Bus ir toliau organizuojamos JAV ortopedų specialistų kelionės darbu „Lietuvos Vaikų vilties“ Ortopedinėje operacinėje, tobulinamos Lietuvos chirurgų galimybės, siunčiama JAV gamyklų aukojama įranga ir instrumentai.

Kaip ir kiekvienai labdaros organizacijai, pats didžiausias rūpestis darbo ir užmojų įgyvendinimui yra lėšos. „Lietuvos Vaikų vilties“ komitetas nuo širdžiai dėkoja JAV lietuvių visuomenei, kuri dosniai remia Lietuvos patį brangiausią turtą ir ateitį – Lietuvos vaikų sveikatos atstatymą.

Jūratė Budrienė

„Seklyčios“ labdaros vakare organizacijų vadovai (iš kairės): Čikagos apygardos BALFo pirmininkas Stasys Vanagūnas, Lietuvos Dukterų draugijos pirmininke Marija Noreikienė, Vanda Prunskienė ir Joana Krutulienė.

2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629
atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
(312)434-2121 800-775-SEND

- SIUNTINIAI LAIVU
- AIR CARGO
- PINIGŲ PERSIUNTIMAS
- MAISTO KOMPLEKTAI
- VIZŲ PRATĖSIMAS
- SANDĖLIAVIMAS

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma \$200.

- * Pristatymas bet kur Lietuvoje \$12 + procentas už siųstą sumą.
- * 4% iki \$2,000 ir 3% virš \$2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.
- * Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.
- * Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.
- * Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.
- * Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškai čekių siųskite:

Kairys Baltic Expediting
517 Fruitland Rd.
Stoney Creek, Ont.
Canada L8E 5A6

Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

Aldona Šmulkštienė ir Alma Adamkienė (dešinėje) „Šampano vakare“ pas Gražinę ir Jim Liautaud.

DIDIESIEMS „SPYGLININKAMS”

— Ką aš matau! Ar ne dr. K.A. Dagys čia, Rojaus takais bevaikštas! — sušuko dr. S. Aliūnas ir kone į glėbį sugriebė bajoriškai nusiteikusį atvykėlį. Galėjo būti ir kitoks šių didžiųjų mūsų „spyglininkų“ susitikimas anapus žvaigždynų, bet — koks jis bebūtų buvęs — be abejo, buvo šiltas ir draugiškas. Juk K. A. Dagys perėmė „Draugę“, „Spyglių ir dyglių“ redagavimą, kai S. Aliūnas paliko jį našlaiciui. Tad abu bičiuliai, šių metų vasaros pradžioje po 14 metų išsiskyrimo vėl susitikę, turėjo apie daug ką kalbėti.

— Kaip ten mūsų mylima tėvynė? Ar vis dar komunistinio tvaiko pilna? — teiravosi S. Aliūnas.

— Nebepažintum jau Lietuvos, bičiuli! Ji jau nepriklausoma, laisva, o komunistų nei kvapelio neliko. Visi dabar ten švarūs, baltutėliai kaip ano angeliuko sparneliai. Visi dirba tik tėvynės gerovei, savimi visai nesirūpindami — pradėdant prezidentu, baigiant piemenuku buvusio kolchozo lankose.

— O kaip mūsų veiksniai, kurie taip karštai kovojo dėl Lietuvos laisvės. Ką jie dabar veikia?

— Nebepažintum mūsų garbingų patriotų! Daugumas atsiminimus rašo... Tikėk, ar ne, jų ankstyvesni kovingumą prieš okupantus dabartinė švarti Lietuvos valdžia labai vertina ir atsidėkodamas prezidentas visus ordiniais apkabinėja.

— O kaip lietuviška visuomenė? Ar nebėra susiskaldymų, vaidų?

— Nebepažintum, brolau, užsienio lietuvių! Dar turbūt tokios vieningos nuomonės nematėme nuo tada, kai Dievas tik vieną nuogutėlį Adamą po Rojaus sodus paleido kanklinėti. Ypač tos nuomonės suvienodėję, Pasaulio lietuvių Bendruomenė išleisus „Lietuvos kovų ir kančių istoriją“.

— Tokia žinia man tiesiai už širdies... Vadinasi, lietuviai dar vis domisi knygomis? Gera žinia, bičiuli! Už tokią naujieną aš tau biržietiško alaus...

Dvylikta dangus šviesėja — Dalo laimę angelai — Tu bučiuoji padavėją. Tartum angelą meiliai, Nes Nauji laikai atėjo — Šviečia laimės spinduliai! —

— Ir alaus čia yra? — Koks, manai, vabalninkiečiui dangus, jei net alaus bokalo... Bet grįžkime prie knygų. — Nepažintum mūsų tautiečių! Jie taip domėjosi knyga, kad ir laužėlius iš džiaugsmo kūrė, ir ant šakių kėlė, ir kelis vežimus prirašė vis apie tą vieną knygą.

— Užsiminei rašymą, tai man tuoj „Draugas“ į mintį užklydo. Kaip ten viskas?

— Nepažintum jau ir „Draugo“! Ten vien tik moterys karalieniauja. Redakcijoje nei vieno vyro...

— Ką sakai, Dagy? Nei vieno? Tai man naujiena... Net nusikeičti žmoniškai nebūtų įmanoma... O gal ir dienraščio vardas jau pakeistas, gal dabar „Draugė“?

— Bent kol aš žemėje buvau, dar vis „Draugu“ vadino. — O kaip „Spygliai ir dygliai“? Ar tos redaktorės visus spygliukus nusivilino lyg parsiukui šerius? Visus dygliukus lyg rakstis iš piršto išpešiojo?

— Kaip palikau, taip ir stovi. Kai gyvenimas linksmas, nereikia nei humoristinio puslapio. Turbūt redaktoriaus neranda.

— Pažinėjau tokią Plunksną Graužytę... Ar ji nenorėtų „S. ir d.“ redaguoti?

— Tai kad ir jos rankos pilnos... Klausyk, Aliūnai, kaip su tuo biržietišku alumi? Jau man gomurys išdžiūvo bekalbant. Juk mudu turėjome visą amžinybę ir viską apkalbėti galėjome.

— Ir nuplaukė abu didieji „spyglininkai“ pūkuotais debeseliais grįstu keliu...

— O čia, šioje „ašarų pakalnėje“ staiga blykstelėjo išdykusi mintis tarsi meteoras, smigo giliai širdin ir pakužėjo lyg pagunda: „Kažin, kad taip dar vieną „S. ir d.“ puslapį Naujų metų progą... Lyg oficialų atsiveikimą iš tikimiesiems „spyglininkams“ K. A. Dagui ir S. Aliūnui“.

— Ismigo širdin pagunda ir nepaleido, kol šis puslapis prisipildė žodeliais iš anų laikų ir iš šių...

Ten pati kaip eglė stovi Pykčių degančiais veidais — Nenorom plauki prieš srovę Su kokeiliu ir ledais, (Nors ant kojų vos laikais!)

Už Naujus mes geriamė šampaną — Tegū laimė mūs namuos gyvena! — Ir kai eina Nauji Metai — Kojos painiojas kaip reta — Ir paslysta salės vidury — — —

APIE KĄ RAŠOMA KNYGOSE

Kai būriui moksleivių buvo pateiktas šis knygų sąrašas (nei vienas nebuvo knygų skaitęs) ir paklausta, apie ką, jų nuomone, rašoma tose knygose, gauti tokie atsakymai:

Vincas Krėvė. **Bobulės vargai**. Apie močiutę, kuriai kiekvieną vasarą sūnūs ir dukterys suveža mažus vaikus pasaugoti, kai patys išvažiuoja atostogauti.

Bronys Raila. **Tave mylėti tegalima iš tolo**. Apie merginą, kuri labai mėgo valgyti česnakus ir svogūnus.

Kazys Bradūnas. **Alkana kelionė**. Aprašoma, kaip jautėsi vaikai, kai tėvas pametė piniginę, o jie buvo pakeliui į Kaliforniją.

Jurgis Jankus. **Užkandis. Alkanos kelionės antroji dalis**, kai pagaliau piniginė buvo rasta ir šeima sustojo pakele restoranė.

Juozas Kralikauskas. **Ikaite Vilniaus akmenys**. Apie labai karštą vasarą Vilniuje.

Anatolijus Kairys. **Ištikimoji žolė**. Apie žemės ūkį: kanapių auginimą.

Antanas Tulys. **Iniciniai po tiltu**. Ką galima rasti po Marquette Parko tvenkinio tiltais (tarp kitokių užrašų...).

Vanda Vaitkevičienė. **Užburto kanklės**. Apie mergaitę, kuri niekaip negalėjo išmokyti skambinti kanklėmis. Pagaliau neiškentusi sušuko: „Turbūt tos kanklės užburto!“

Nijolė Jankutė. **Saulėgraužė tvanas**. Apie metą, kai bolševikai užplūdo Lietuvą. Visi žino, kad rusai mėgsta valgyti saulėgraužę seklos.

Plunksna Graužytė

SPYGLIŠKAI...

DABARTINĖ KALBA

Respektuodamas Jūsų iliustruotos publikacijos opiniją apie filologinę paragrafų struktūrą ir misiją kalbą nuo nenormalių terminų koreguoti, esu efektyvaus personalinio streso forsuojamas sindikuoti kitą alternatyvą variantą šiai kultūrinei problemai. Internacininė ekspresija, tipinga naujai į komplikotą nacių civilizaciją besintegruojančiai Lietuvai, gali būti metodas Lietuvos populiacijai komunikuotis taip, kad natūralus kontaktas visai konsekvantiškai kvalifikuoja kalbos charakterį, fantastiškai koordinuodamas subjektyvų lietuvių dialogą su kitos etninės grupės objektyviu vokalinio kontekstu.

Tokia liuanistinės kontrolės koncepcija gali tapti kondicija diplomatiškai konflikto konfigūruotoje situacijoje kooperuoti toje nacionaliniai kontrastingoje socialinėje sistemoje.

A. S. (Anoniminis Signataras) Chicago, IL

P.S. Tai reikėtų, kad visi kitačiaučiai lietuviškai be žodyno suprastų, o lietuviams nereikėtų kitų kalbų mokėti.

IŠ DAR NEIŠSPAUSDINTO ŽODYNO

akligatvis — gatvė, kurioje gyvena akliieji
akiratis — pajudęs paakys po muštynių
alkūnė — dietos besilaikanti moteris
Alpės — moterys, kurios greitai alpsta
antpilis — storulio kūno dalis žemiau diržo sagties
ankštis — sijonėlis po šventinių pobūvių
aparatas — rato apdangalas
apdiršti — apjuosti diržu
apdoroti — padaryti doreesnį
atvirukas — kuris nieko neslepia
atžvilgis — žvilgsnis atgal
autokratas — mašina, važiuojanti duobėtu keliu
autoportretas — mašinos paveikslas
avėti — pamažu virsti avim
badyti — marinti badu
badmetis — laikas badytis
baidarė — visus baidanti mergina
baidokas — vyriškos giminės baidyklė
bandyti — daryti bandas
barometras — prietaisas, rodantis atstumą iki artimiausio baro
bePINIGIS — kaip jaučiasi pilietis, grįžęs iš atostogų Las Vegas mieste
bijūnas — kuris visko bijo
buveinė — daug kur buvusi moteris
cirkuliuoti — nuolat lankyti cirkus

dainynas — vyrų choras
dauginti — apginti daug žmonių
daugtaškis — 1. išdykęs vaikas baseine; 2. krepsinio žaidėjas, surinkęs daug taškų
demonopolizuoti — įkurti demonų monopoliją
divyris — aukštas, stambus vyras
eilėdara — atsakingas už tvarkingą rikiuotę
ekspertas — anksčiau muštas (pertas)
ekspartininkas — buvęs sportininkas
ekspozicija — prarasta vieta
ekstraktas — atsarginis raktas
erozija — erotinė poezija
ežia — ežio patelė
fantastas — kuris laimi daug fantų loterijoje
gailėstingas — kuriam trūksta gailėsčio
galingas — turintis daug galų
galininkas — paskutinis ilgo minėjimo kalbėtojas
galvosena — sena galva
galvočius — žmogus su didele galva
garbingas — kas turi garbanotus plaukus
gerovė — indas, iš kurio geriama
hipodromas — aerodromas
hipiams —
igula — išgulėtas įdubimas lovoje
itaka — į ką nors įtekėjimas
jonkelis — kelias Jonams
jotvingis — kai reikia joti užuolankomis
klaustukas — vaikas, kuris nuolat klausia
klumpė — kuri greitai suklumpa
kompasas — komunistinių laikų pasas
krapyti — užbarstyti krapu

lankstinukas — labai mandagus berniukas
lietpaltis — lietuviškų lašinių paltis
lipinukas — mažas vaikas, lipantis į medį
mandagus — kuris manduria
migdolas — nuobodus kalbėtojas
mergauti — gaudyti merginas
nosinė — vieta nosims laikyti
nelabas — ką sako žmonės, kai nenori sveikintis
nualinti — išgerti visą alų
nuodugnus — graibymas nuo dugno
pagaliau — vieta, kur daugiau pagalių
pakalikas — vaikas su tėtės plaktuku
pasala — vieta palei salą
pastoracija — amžius, kai žmonės pradeda storėti
pastoralė — pastambėjusi mergina
patalogija — mokslas apie patalus
placioji visuomenė — žmonių grupė, kuriai reikėtų mažiau valgyti
pranašesnis — didesnis pranašas
pralotas — kas atsitinka šuns balsui, lojus visą naktį
protokolas — protą stiprinantis gėrimas
pusdalyvis — žmogus, išėjęs iš salės, programai nepasibaigus
raginti — auginti ragus
rūgoti — pamažu rūgti
skydas — per daug praskiestas kisieliu
slogus — kas dažnai gauna slogą
smilkiny — kuris neša procesijoje smilkytuvą
slidės — moterys ant apšalusio šalgatvio
suuostyti — kai visi laivai suvaromi į uostą
šalininkas — kurio darbas yra ką nors pašalinti
šaltkalvis — sušalęs kalvis
širdingas — turintis daugiau kaip vieną širdį
šliūbas — žmogus su skaudama koja
šventorius — labai pamaldus vyras
tankas — sovietų vizitinis autobusas lankyti kaimynams
tankynė — vieta tankams turėklams
turėklas — kuris visko daug turi
uolus — akmenuotas laukas
uostas — didelė vyriška nosis
užkūrys — kas moka greitai užkurti laužą
vadovėlis — naujas vadas
vargonai — neturtingi, vargšai žmonės
veidmainis — kuris pakeičia veido išvaizdą, užsiauginęs barzdą
viešnagė — viešai rodyti nagus
viešėti — pamažu išeiti viešumon
verbuoti — mušti verba
vienplaukis — beveik plikas vyras
vyresnė — vyriškesnė mergina
žadą atimti — prižadėti ir neištesėti
žiemkintis — kuris neišvažiuoja į šiltesnį klimatą žiemos metu

„Mums, lietuviams, sekso problema aktuali, nes iš viso nebuvo ir nėra lietuvių kalba tam reikalui skirtą knygą“.

Mikalojus Ivanauskas (1979 m. gegužės 5 d.)

„Kas pasislėpė, kad mažiau išlaidų turėtų, kai buvo renkamos aukos, nepraturtėjo. Kas į liuanistines mokyklas vaikų neleidė, kad jų anglų kalbos nepagadintų, genijų dar neišaugino. Kas paisė žmonos ar vyro barinių už lietuviškų renginių lankymą, tas, ir namuose sėdėdamas, yra baramas“.

S. V. Volertas

akligatvis — gatvė, kurioje gyvena akliieji
akiratis — pajudęs paakys po muštynių
alkūnė — dietos besilaikanti moteris
Alpės — moterys, kurios greitai alpsta
antpilis — storulio kūno dalis žemiau diržo sagties
ankštis — sijonėlis po šventinių pobūvių
aparatas — rato apdangalas
apdiršti — apjuosti diržu
apdoroti — padaryti doreesnį
atvirukas — kuris nieko neslepia
atžvilgis — žvilgsnis atgal
autokratas — mašina, važiuojanti duobėtu keliu
autoportretas — mašinos paveikslas
avėti — pamažu virsti avim
badyti — marinti badu
badmetis — laikas badytis
baidarė — visus baidanti mergina
baidokas — vyriškos giminės baidyklė
bandyti — daryti bandas
barometras — prietaisas, rodantis atstumą iki artimiausio baro
bePINIGIS — kaip jaučiasi pilietis, grįžęs iš atostogų Las Vegas mieste
bijūnas — kuris visko bijo
buveinė — daug kur buvusi moteris
cirkuliuoti — nuolat lankyti cirkus

lankstinukas — labai mandagus berniukas
lietpaltis — lietuviškų lašinių paltis
lipinukas — mažas vaikas, lipantis į medį
mandagus — kuris manduria
migdolas — nuobodus kalbėtojas
mergauti — gaudyti merginas
nosinė — vieta nosims laikyti
nelabas — ką sako žmonės, kai nenori sveikintis
nualinti — išgerti visą alų
nuodugnus — graibymas nuo dugno
pagaliau — vieta, kur daugiau pagalių
pakalikas — vaikas su tėtės plaktuku
pasala — vieta palei salą
pastoracija — amžius, kai žmonės pradeda storėti
pastoralė — pastambėjusi mergina
patalogija — mokslas apie patalus
placioji visuomenė — žmonių grupė, kuriai reikėtų mažiau valgyti
pranašesnis — didesnis pranašas
pralotas — kas atsitinka šuns balsui, lojus visą naktį
protokolas — protą stiprinantis gėrimas
pusdalyvis — žmogus, išėjęs iš salės, programai nepasibaigus
raginti — auginti ragus
rūgoti — pamažu rūgti
skydas — per daug praskiestas kisieliu
slogus — kas dažnai gauna slogą
smilkiny — kuris neša procesijoje smilkytuvą
slidės — moterys ant apšalusio šalgatvio
suuostyti — kai visi laivai suvaromi į uostą
šalininkas — kurio darbas yra ką nors pašalinti
šaltkalvis — sušalęs kalvis
širdingas — turintis daugiau kaip vieną širdį
šliūbas — žmogus su skaudama koja
šventorius — labai pamaldus vyras
tankas — sovietų vizitinis autobusas lankyti kaimynams
tankynė — vieta tankams turėklams
turėklas — kuris visko daug turi
uolus — akmenuotas laukas
uostas — didelė vyriška nosis
užkūrys — kas moka greitai užkurti laužą
vadovėlis — naujas vadas
vargonai — neturtingi, vargšai žmonės
veidmainis — kuris pakeičia veido išvaizdą, užsiauginęs barzdą
viešnagė — viešai rodyti nagus
viešėti — pamažu išeiti viešumon
verbuoti — mušti verba
vienplaukis — beveik plikas vyras
vyresnė — vyriškesnė mergina
žadą atimti — prižadėti ir neištesėti
žiemkintis — kuris neišvažiuoja į šiltesnį klimatą žiemos metu

„Mums, lietuviams, sekso problema aktuali, nes iš viso nebuvo ir nėra lietuvių kalba tam reikalui skirtą knygą“.

Mikalojus Ivanauskas (1979 m. gegužės 5 d.)

„Kas pasislėpė, kad mažiau išlaidų turėtų, kai buvo renkamos aukos, nepraturtėjo. Kas į liuanistines mokyklas vaikų neleidė, kad jų anglų kalbos nepagadintų, genijų dar neišaugino. Kas paisė žmonos ar vyro barinių už lietuviškų renginių lankymą, tas, ir namuose sėdėdamas, yra baramas“.

S. V. Volertas

KALĖDŲ DOVANOS IR PAŽADAI

BALYS AUGINAS

AUTORIUS atsargumo dėlei sudegino dienoraščių lapus, tačiau paliko veidrodį nesudaužęs — kad vyrai, žvilgtelėję į jį, atpažintų savo nekaltumą —

ŽAVIOS laukiamos Kalėdos, Žemė baltu minku rėdos — Tikrai žmogui bėdos, bėdos... Rūpesčiai ant sprando sėdės O žmonelei — blizga akys, Kaip kalėdinės dvi žvakės — Moterys juk diplomatės — Gudrios lapės, švelnios katės — Meilės etiketą žino

Ir be vyno ir be džino Tave smarkiai apsuvaigina... Ir kai švelniai apkabina — Protas bėga nuo vaikino...

Žmona meiliai glosto ranką, Vyrui net drąsa išsenka, O kai skruostan pabučiuoja — Traukiu suvirpa koja, Nes čia reikalingas jau rimtas — „Krepia“ tūkstančiai, ne šimtas — Kai ji klausia: „O kur minkas?“, Kur Kalėdų dovana?“

Ir suvirpa mano kinkos — Jai karato negana? O ant rankų blizga žiedas, Primenas anas Kalėdas —

Šiomet „kniaukia“ vis įnain — „Kur gi minko kailiniai?“

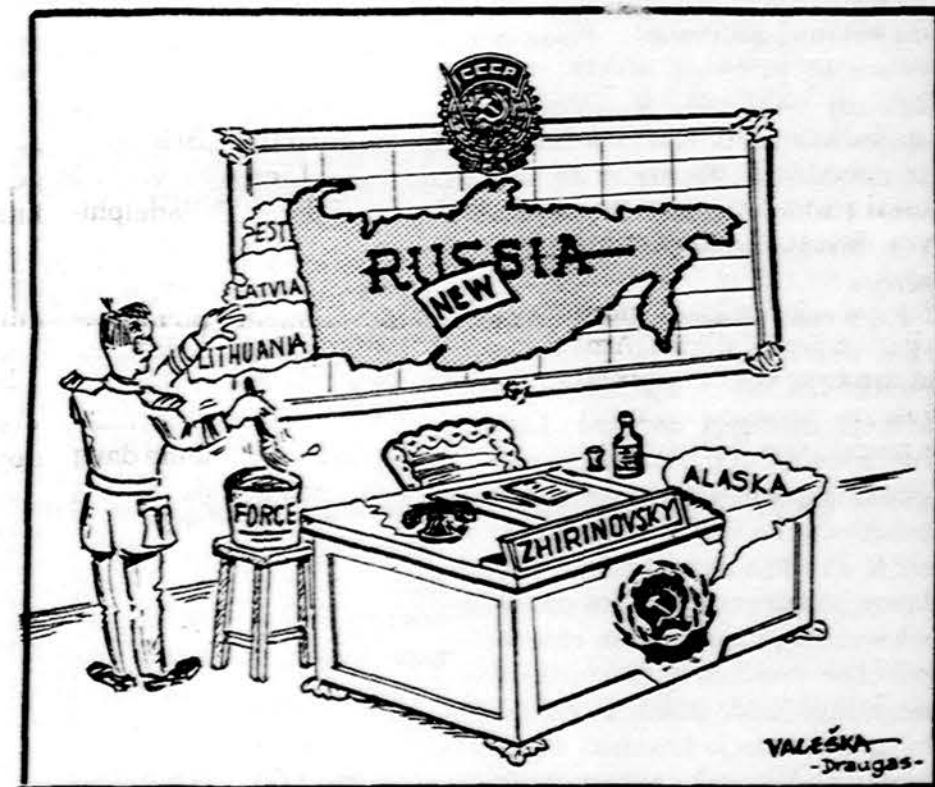
Ir matai skruostelių žarą, Kai švelniai, švelniai bara: „Neturi, žmogeli skonio Ir nesiskiri nuo ruonio! Nieko gero amžinai Dovanėlės, kaspiniai, Kas pigu — tai man vienai...“ Vargšė jaučiasi nuoga — Tai kalėdinė liga! —

Ir pabiuro mano šventės — Vos ropoju tiek iškentęs — Grauzia sąžinė karti, Kad nuoga mano pati — Kaip gyvens įnain be minko, Jei jos liemeniui jis tinka? Kartą į metus Kalėdos, Kartą minku žemė rėdos, Kartą ir žmona meili

Čiulba: „Mielas, ko tyli? Man įrodyk, jog myli Ne tik deimanto žiedais, Bet ir minku pažadais!“

Ir vel žmogų baimė ima — Keiki vedusio likimą — Jei galėčiau — pirkčiau kailį Ir įrodyčiau jai meilę — Suku galvą ir galvoju — Kaip sukurti jai žemę rojų?

Viešpats su kilniomis idėjom Žmogui smegenis idėjo — Ir nusprendžiu aš kilniai: Kitais metais kailiniais! Kam galvoti apie minką, Kai galva ir taip jau plinka? —

Be komentarų...

Pieš. John J. Valeška

12 SVARBIŲ PATARIMŲ LAIKRAŠČIO BENDRADARBIAMS

ARBA: KAIP RAŠYTI Į LAIKRAŠTĮ

1. Rašydamas mašinėle, spausk eilutes ir raides taip, kad redaktoriaus nesurastų jokios vietelės pataisai ar kokiam praleistai raidei įsprauti.

2. Neskaityk savo parašyto rašinio, o ypač po to, kai jis išspausdintas ir jau pataisytas, visada daryk tas pačias klaidas, tai liudys tavo būdo tvirtumą ir pastovumą.

3. Jei darai kopiją, tai redaktoriui būtinai atsiųsk tą, kuri labiausiai neįskaitoma, o originalą pasilik sau.

4. Rašydamas mašinėle, nesudėk lietuviškų ženklų, tegul redakcija susirinkusi svarsto, ar į svečius buvo atėjęs muzikas, ar muzikas.

5. Imk spalvotą popierių, tegu rinkėjai akyse patavaruoja visokie gražumėliai.

6. Rašyk paprastu pieštuku. Jeigu bus sunku įžiūrėti, kas parašyta, tegul palaužo galvą redakcija ir atspėja autoriaus mintį.

7. Nepalik jokių paraščių. Jei paliksi, dar redaktoriaus sugalvos ką nors pataisyti.

8. Taupumas visada reikšmingas, todėl būtinai rašyk ant abiejų lapo pusių.

9. Nepamiršk prie rankraščio pridėti grasinančio laiško, kad nieko negalima taisyti, o juo labiau trumpinti.

10. Siųsk tą patį rankraštį keliems laikraščiams, tegul gyvuja lygybė, o jei išspausdins bent du, bus tau geresnis garsas ir garbė.

11. Jeigu rašto neišspausdino bent savaitę, tuoj skambink arba rašyk ir reikalauk, kad pasižiūrėtų, kodėl taip įvyko. Gal redakcija nenuvokia, kokį svarbų rankraštį turi ir todėl delsia.

12. Jei gali, nerašyk mašinėle, rašyk ranka, nes šiais laikais visi rankų darbą labiau vertina. (Iš „S. ir D.“, 1979.06.02)

AR TAI NAUJA UTOPIJA, AR TIK SENOSIOS KOPIJA?

Nauji metai keičia kryptį, Reikia truputį nukrypti Nuo senosios linijos Dėl senelės Kinijos.

Bet su rusais mūsų flirtas Tebėra pastoviai tvirtas, Su kartybių dozėmis, Klojam kelią rožėmis.

Lenda sutartys iš maisto, Ir gyvenimą sumaišo, Su naujom utopijom, Seno melo kopijom.

Balys Pavabalys

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba Informacijos Skyrius

Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
tel. 703) 471-1711

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

DETEKTYVINĖS BANKO ISTORIJS

Praėjusioje apžvalgoje rašėme apie Taupomojo banko tarybos pirmininko R. Preikšos pareikšimus dėl padėties šiame banke ir korupcijos aukščiausiose valdžios sluoksniuose. Banko valdybos pirmininkas Vyngintas Bubnys interviu spaudai į daugelį klausimų atsakė žodžiu „nežinau“. Jis teigė, kad banko taryba jam nėra pareikšusi jokių konkrečių kaltinimų, apie grasinimus tarybos nariams nėra girdėjęs, nieko nežino apie paslaptinuosius dokumentus už ketvirtį milijono dolerių, nesą pateiktą kaltinimų ir dėl banko privatizavimo ir t.t.

Tuo tarpu gruodžio 8 d. anksčiau rytą Šakių rajone buvo apšaudytas Lietuvos Taupomojo banko tarybos pirmininko R. Preikšos automobilis. Pagal paties R. Preikšos pasakojimą, automobilį, kuriame be vairuotojo važiuavo dar ir jis su vaiku, apšaudė netoli Lekėčių miestelio, kur R. Preikša gyvena. Įvažiuojant į pagrindinį kelią, iš miško išsokęs žmogus paleido du šūvius į automobilį. Kulka pramušė priekinį stiklą, bet žmonių nekludė. R. Preikša spėjęs atidaryti mašinos langą ir paleidęs 5 šūvius iš tarnybinio ginklo. Automobilis nesutruko, bijodamas automato šūvių serijos.

Kaip rašo „Respublika“, policijos pareigūnams aiškinantis pasikėsinimo aplinkybes, aiškėja įslingi dalykai. Lietuvos specialiųjų tarnybų pareigūnai neatmeta ir inscenizuoto pasikėsinimo versijos. Pirmiausia R. Preikša nepaaiškina, kur buvęs pusantros valandos po pasikėsinimo. Pasak Šakių rajono policijos komisaro, nukentėjęs nesutruko, kad, ieškant kulku, būtų ardomas jo brangus automobilis. Vis tik automobilis buvo apžiūrėtas ir jokių kulku nerasta.

Padėtimi Taupomajame banke susirūpinęs ministras pirmininkas, tačiau jį labiau jaudina banko akcijų priklausomybės reikalai ir nesutarimai tarp banko tarybos ir valdybos. Ministras pirmininkas susitiko su keliais banko tarybos nariais ir banko valdybos pirmininku, tačiau dalyvavusieji susitikime pokalbio nekomentuoją.

KAS VALDYS BŪTINGĖS NAFTOS TERMINALĄ?

„Būtingės naftos terminalas, kuris per penkerius nepriklausomybės metus turėjo tapti Lietuvos ekonomikos vartais į Europą ir nepriklausomybę nuo Rusijos, šiandien jau gresia tapti pelėkautais, kurių pagalba Lietuva amžiams liktų Rusijos kišenėje“, — rašo „Lietuvos rytas“ redakciniam straipsnyje (12.06). Pasak dienraščio, kol lietuviai sėkmingai riejo dėl naftos terminalo statybos vietos, kol tas rietenas įvairiai, gal net pinigais, kaitino suinteresuotos terminalo statybos vilkinimo užsienio žinybos, atsitiko taip, kad jau net toks absurdas, kaip Rusijos „Lukoil“ bendrovės dalyvavimas šio terminalo statyboje vyriausybės svarstomas kaip normalus atvejis. Jei „Lukoil“ iš tikrųjų gaus valdyti šio terminalo akcijų paketą, gal geriau būtų, kad Lietuva apskritai nestatytų šio terminalo? Juk nereikia būti pranašu, kad nenumatytum paprastą varian-

tą: kas valdys terminalą, tas valdys ir Lietuvą.

Taip gali atsitikti, nes pirmiausia „Lukoil“ gaus akcijų kaip šios statybos dalyvė. Spaudoje pasirodė įvairių vertinimų, buvo minima, kad „Lukoil“ gali gauti 25 ar net 35 proc. akcijų. Kai kas pridurdavo, kad už šią bendrovę daugiau akcijų turėtų tik Mažeikių įmonė „Nafta“ — 49 proc. Tačiau „Nafta“ jau seniai priklauso nuo „Lukoil“ malonės.

Be to, gruodžio 19 d. prasideda „Naftos“ privatizavimas. Į „Naftos“ akcijas „Lukoil“ ne tik pretenduos, bet ir patys „Naftos“ direktoriai siūlys jų pirkti. Tad iš esmės rusai valdys šį terminalą ir uždarys jį kada tik panorės.

Iki šiu metų gruodžio 1 d. Energetikos ministerija turėjo pateikti vyriausybei Būtingės naftos terminalo statybos akcinės bendrovės steigimo įstatus, taip pat baigti derėtis su užsienio investuotojais. Terminai baigėsi, tačiau vis dar neaišku, kada ir kieno lėšomis prasidės naftos terminalo statyba.

Dabar svarbiausias klausimas, iš kur paimti 150 mil. dolerių terminalo statybai. (Kaip esu rašiusi anksčiau ir tą patvirtino premjeras — „Fluor Daniel“ firmos parengtas projektas kainuoja 226 mil. dolerių). Kitų metų biudžete šiai statybai neskirta nė cento. „Lietuvos rytas“ rašo, kad Lietuvos valstybiniam saugumui šiandien ypač svarbu tiksliai atsakyti į klausimą, kodėl terminalas dar nepastatytas. Vilkinant tiek metų statybą, jos kaina kasmet augo. Energetikos ministras, neseniai kalbėdamas Seime, „paguodė“ kad iki terminalo statybos dar labai toli.

SALDI ARBATA NEBES PIGI

Žemės ūkio ministerijos kolegija jau ne pirmą kartą svarstė cukraus pramonės pertvarkymo programą iki 2002 metų. Kaip rašo „Lietuvos aidas“, dvi cukraus programas buvo parengę danų ir suomių firmų „Danisco“ ir „Niro cultor“ specialistai. Jų nuomone, Lietuvai pakaktų vieno modernaus cukraus fabriko. Jį pastatyti arba modernizuoti viena iš veikiančių reiktų 50-90 mil. dolerių. Įmonė valdytų paskolų firma. Cukraus kaina turėtų susilyginti su Vakarų Europoje esančia (1,30 dolerio už 1 kg). Lietuvos specialistai parengė kitą cukraus programą. Pagal ją lieka visi keturi cukraus fabriškai. Modernesni Panevėžio ir Kėdainių fabriškai gamintų cukrų, o Marijampolės ir Paventų-pusfabrikius. Šiai

programai pritaria ir ministerija. Lietuviško cukraus kaina galės būti mažesnė už pasaulinę, tačiau runkelių augintojai ir cukraus pramonė turės būti apsaugoti muitais ir griežta sienų kontrole.

Pernai, kuomet įvežamam cukrui nebuvo taikomi muitai, verslininkai privežė pigaus cukraus ir perpildė rinką. Lietuvos cukraus fabriškai nepajėgė parduoti savo cukraus, o žemdirbiai ilgiau nei metus negavo pinigų už cukrinius runkelius. Dabar cukrui nustatytas 70 proc. importo muitai. Cukrinių runkelių derliui šiemet atsiliepė sausra. Pernai Lietuvoje buvo perdirbta 775,000 tonų. Panevėžio, Paventų ir Kėdainių fabriškai perdirbimo sezoną jau baigė. Tikimasi, kad šiemet bus pagaminta tik 45,000 tonų lietuviško cukraus (poreikis yra apie 120-240,000 tonų). Žemės ūkio ministerijos specialistų nuomone, cukraus nebus stoko, tačiau tokio pigaus, kaip pernai nebus (dabar 1 kg cukraus vidutiniškai kainuoja 2.5 lito — apie 60 centų).

MAŽEJA SUSIDOMĖJIMAS KOMERCINIAIS BANKAIS

Lietuvoje pastebimai sumažėjo gyventojų noras investuoti pinigų į komercinius bankus. Terminuotų indelių valiuta nuo rugsėjo iki lapkričio sumažėjo 12.9 proc., o indelių lita — 7.8 proc. Ekspertai mano, kad sumažėjęs susidomėjimas bankų indeliais paaiškina bankų palūkanų už indelius mažėjimą. Jei kovo mėnesį terminuoti indeliai valstybine valiuta duodavo per mėnesį 5.5 proc. palūkanų, tai spalio pabaigė — tik 2 proc. Už valiutą palūkanos sumažėjo nuo 2.3 iki 1.7 proc. per mėnesį. Ekspertai mano, kad gyventojų domėjimasis bankų indeliais vargu ar padidės iki šių metų pabaigos. Manoma, kad šių metų infliacijos lygis viršys pajamas už indelius bankuose 2 kartus. Apie tai rašoma savaitraščio „Naujas kapitalas“ Nr. 16.

VYRIAUSYBĖ SAUGOS NUO BANKROTO

Vyriausybė ir Lietuvos bankas ėmėsi priemonių apsaugoti bankus nuo galimo bankroto. Nuo šiol visi Lietuvos bankai turės laikyti specialius fondus, kurių dydis priklausys nuo išduotų ir negrąžintų paskolų sumos. Į fondą iš banko pelno turės būti padėta 20 proc. padidėjusios rizikos paskolų sumos. Vyriausybės patarėjas finansų ir izdo klausimais Petras Navikas agentūrai BNS sakė, kad šis sprendimas yra labai svarbus Lietuvos bankininkystei, nes padės komerciniams bankams išvengti „Sekundės“ bei kitų bankrutavusių bankų likimo. Preliminariai skaičiavimais, negrąžintų paskolų visuose Lietuvos bankuose yra daugiau nei už 300 mil. litų.

„LIETUVOS AVIALINIJOS“ PIRKŲ „BOEING“ LĖKTUVUS

Valstybinė bendrovė „Lietuvos avialinijos“ paskelbė konkursą įsigyti du lėktuvus „Boeing“ B 737. Dabar „Lietuvos avialinijos“ skraido rusiškais lėktuvais JAK-42 ir

Po sudėtingų operacijų Los Angeles „Vaikų vilties“ globotos mergaitės ir jų motinos. Iš k. — Albina Raguckienė, Asta Raguckaitė, Živilė Pečiukonytė ir Sofija Pečiukonienė.

TU-134A, kuriuos ateityje nori parduoti. Iš Airijos bendrovės GPA yra nuomojamas vienas „Boeing“, bet jis pasenusios konstrukcijos ir dėl didelio triukšmingumo neįmanoma daugelyje Europos aerodromų.

„Lietuvos avialinijų“ finansų ir ekonomikos direktorius Bronius Jėčius agentūrai BNS negalėjo pasakyti finansinių bendrovės galimybių, nes, pasak jo, greičiausiai lėktuvai bus perkami už bankų kreditus arba pagal finansinės nuomos sutartis. „Lietuvos avialinijos“ konkurso metu bandys pasirinkti pigiausius ir geriausius iš siūlomų lėktuvų, pagamintų po 1982 m. Metu pradžioje „Lietuvos avialinijos“ tikėjosi sėkmingai parduoti pasenusius rusiškų lėktuvus ir už gautus maždaug 16 mil. dolerių nusipirkti vakarietiškus lėktuvus. Tačiau kol kas už parduotus 28 lėktuvus ir sraigtasparnius gavo tik daugiau nei 1 mil. dolerių.

JONAVOS „ACHEMA“ PIETŲ AFRIKOS RINKOJE

Buvusi Jonavos azotinių trąšų gamykla „Azotas“, po privatizavimo pasivadavusi „Achema“ bendrove, tik 10 proc. trąšų parduoda Lietuvoje. Kaip „Lietuvos rytui“ papasakojo įmonės technikos direktorius Jonas Sirvydis, 90 proc. trąšų eksportuojama į Angliją, Prancūziją, Vokietiją, Švediją, dervas naudoja Rusijos gamykloms, tačiau eksportas į Rytus neperspektyvus dėl didelių muitų, todėl dervų cehas dirba mažais pajėgumais. Bendrovės mėnesio apyvarta — apie 40 mil. litų, tačiau įmonė turi skolų dujų tiekėjams ir bankams, su kuriais ketinama atiskaityti kitą vasarą. Pasak J. Sirvydžio, rinkta Europoje jau surasta, tačiau kyla transportavimo problemos — Klaipėdos uostas tam nepritaikytas.

„Achema“ darbuotojai 1992 m. išpirkė tik 3.6 proc. akcijų. Likusioji dalis pagal verslo planą konkursą atiteko 29 asmenų grupei. Bendrovės darbuotojai šiemet dividendų negaus, nes daug investicijų panaudojama statomiems naujiems cehams, skoloms grąžinti, gamybai vystyti. „Didžiausias laimėjimas yra tai, kad fabrikas išsaugotas“, sakė J. Sirvydis. Pasak jo, didžiulis indėlis į įmonės sėkmę priklausė generaliniam direktoriui ekspremjerui Bronislovui Lubiui, kadangi „protiškas žmogus visur vertinamas“. Gamykla išsilaikė, atsirado užsienio partnerių, pirkėjų. Dabar jau ieškoma būdų vežti trąšas į Pietų Afrikos šalis, nes Europoje trąšos — sezoninė prekę.

Rima Jakutyte

Kauno akademinio dramos teatro aktorė Regina Varnaitė (kairėje) ir jos talkininkė Stefa Navardaitienė, atlikusios humoristinę programą „Tik viena kartą“ Vasario 16 gimnazijoje.

Nuotr. M. Šmitienės

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniška patarnauja įvairių nuosavybių
pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite
8 U D R A I C I U I
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuterinis FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus.: 708-636-9400
Res.: 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Pigiai ir greitai išvežame šiukšles, išvalome namus, garažus, kraustome baldus, darome smulkius remontus. Kreiptis: Rytis, tel. 312-233-6834.

NAMŲ ŠILDYMAS
Taisau visų rūšių apšildymo įrengimus ir pakeičiu vandens šildytuvus. Papildomai gausi visas atsargines dalis. Kreiptis: A. Benys, 1-708-447-8806.

BALTIC TRAVEL GUIDE
Kviečiame įsigyti naują vadovą kelionėms po Baltijos kraštus. Čia rasite detalią informaciją apie Lietuvą anglų kalba. Čekius \$15, prašome siųsti: **Daliui Mikutavičiui, 2962 Majestic cir., Avondale Estates, GA 30002, Fax (404) 325-0923.**

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigitui: 312-767-1929.

VALOME KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

WAGNER MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 581-4111

PARDAVIMAS IR TAISYMAS MIGLINAS TV GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR RENT

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 į mėn. + „security“.
Tel. 312-779-6193. **Kalbėti angliškai.**

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienam arba dviem suaugusiems asmenims. Yra šaldytuvai ir virimo plyta. \$325 į mėn. + „security dep.“ Kreiptis į Aliną nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

IEŠKO BUTO

Greit atvykstančiai siekti magistro laipsnio universitete merginai reikalingas kambarėlis.
Siūlyti: (312)927-3845.

HELP WANTED

Lietuviškas restoranui reikalinga virėja su darbo patirtimi restorane
(312)254-3979

Lietuvių kompanija „DAZZLE“ Floridoje ieško žmonių naktiniam darbui valyti grindis parduotuvėse. Smulkesnei informacijai kreipkitės: tel. 1-813-379-9342. Kalbame lietuviškai, angliškai, lenkiškai ir rusiškai.

Ieškome 4 ar 6 jaunų vyrų ar/ir moterų sodinti daržoves ir nuimti jų derlių nuo 1995 m. balandžio iki lapkričio (imtinai). Galime padėti gauti darbo leidimą. Alga, maždaug, \$900 į mėn. Apygyvendinsime dideliame ūkio trobesyje. Dėl daugiau informacijos ir „interview“ rašykite: **B. Stankus, P.O. Box 21, Waukegan, IN 46390.**

IEŠKO DARBO

Lietuvė 26 m. ieško darbo. Gali prižiūrėti senelius, valyti namus. Lietuvoje dirbo kaip med. sesuo. **Skambinti Daivali: tel. 708-719-9645.**

Lietuvė, turinti patirtimo kūdikių priežiūroje, ieško darbo lietuvių arba amerikiečių šeimoje. Skambinti po 7 v.v. tel. 708-636-4473.

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500

- Lietuviška duona ir ragučiai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas — „catered“
- Siunčiame mūsų produktus UPS

Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre
Savaitgalį uždaryta

BRIGADOS GEN. GYD. VLADO NAGEVIČIAUS MIRTIES SUKAKTĮ MININT

Jis gimė 1880 m., birželio 17 d. Kretingoje, mirė 1954 m. rugsėjo 15 d. Clevelande, Ohio, palaidotas Kalvarijos kapinėse. Taigi, šiais metais sukanka 40 metų nuo jo mirties.

Lankė pradžios mokyklą Kretingoje, progimnaziją – Plungėje, tačiau dėl mokinių pasipriešinimo rusinimui jam teko mokyklą apleisti.

Pradėjo intensyviai mokytis privačiai. Išlaikė egzaminus penkton klasės Rygos Aleksandro gimnazijoje. Čia K. Bielinis jį įtraukė į slaptą moksleivių ratelį, kuriame jis aktyviai pasireiškė. Baigė gimnaziją aukso medaliu, todėl jam buvo leista laikyti konkursinius egzaminus į Petrapilio Karo medicinos akademiją.

Išlaikęs egzaminus, buvo priimtas akademijon. Būdamas studentu, dalyvavo Vilniaus Didžiajame seime ir, grįžęs namo, pradėjo vykdyti seimo nutarimus.

Pateko į kalėjimą. Fiziologijos profesorius Pavlovas kreipėsi į gubernatorių Veriovkiną, kad sušvelnintų studentui V. Nagevičiui bausmę. Advokatui Stašinskiui padedant, jis buvo išteisintas ir paleistas iš kalėjimo be teisės grįžti Kretingon.

Stud. Nagevičius Vilniuje palaikė ryšius su dr. J. Basanavičium. Juodu ir aptarė slaptos organizacijos įkūrimą Petrapilio Karo medicinos akademijon.

1908 m. akademijon atvyko lietuviai: K. Oželis, V. Inglevičius ir P. Slizys. Nagevičiui, ketvirtą kurso studentui, vadovaujant, buvo įkurta slaptą brolija „Fraternitas Lituanica“.

Jos nariai turėjo pasidaryti baigę studijas ir atitarnavę rusų kariuomenėje už stipendiją, nedelsiant grįžti į Lietuvą ir ten ne tik teikti medicinos pagalbą tautiečiams, bet ir veikti visuomeniskai, puoselėti lietuvių kalbą, jos kultūrą bei skleisti laisvės idėjas.

1910 m. V. Nagevičius baigė medicinos studijas ir buvo paskirtas jūros laivo gydytoju. Vienok jis palaikė glaudžius ryšius su broliais fraternitietiečiais, kurių brolija kasmet di-dėjo.

Kilus pasauliniam karui, visi gydytojai ir studentai fraternitietiečiai buvo mobilizuoti ir paskirti po įvairius karo frontus. Gyd. V. Nagevičiaus iniciatyva, 13 iš jų suvažiavo Petrapilį aptarti veiklą karui pasibaigus.

1918 m. jis su Kryme buvusiais lietuviams traukiniu grįžo Lietuvon.

Grįžęs į Vilnių, tuoj įsijungė į visuomeninį darbą. Nors Tautos taryba vasario 16 d. paskelbė Lietuvos nepriklausomybę, tačiau ją reikėjo apginti nuo bolševikų, lenkų ir vokiečių – bermontininkų.

Dr. V. Nagevičius 1918 m. rudenį sušaukė Vilniuje fraternitietiečius apšvarstyti kariuomenės organizavimą.

Jis dalyvavo Krašto gynimo komitete kartu su karininkais Nastopka, Chaleckiu, Škirpa ir karo valdininku L. Gira. Jie pasipriešino naujai sudarytos valdybos pirmininkui A. Volde-marui, kuris deklaravo paskelbti valstybės neutralitetą ir įsteigti valsčių miliciją vidaus tvarkai palaikyti.

Su tuo nesutiko ir valstybės tarybos pirmininkas A. Smetona, kuris pritarė Nagevičiui dėl skuboto reikalo organizuoti kariuomenę.

Kariuomenei reikėjo gauti ginklų ir šovinių. Todėl Krašto gynimo komitetas, vadovaujant gyd. Nagevičiui, prašė leidimo kauptis pas vokiečius. Gyd. Nagevičius, mokėdamas vokiečių kalbą, nuvyko pas vokiečių

Brigados generolas gyd. Vladas Nagevičius.

Generalcomando ir juos įtikino, kad lietuvių apginkluota kariuomenė pagelbės vokiečiams atsitraukti Vokietijon, sulaukys puolančius bolševikus.

Krašto gynimo komitetui pavyko gauti iš vokiečių 700 šautuvų su šoviniais, pažadėta užleisti Alytaus kareivines ir greitai laiku – kareivines Aukštojo Panemunėje. Todėl naujas krašto apsaugos ministras, karininkas M. Velykis su štabo viršininku karininku J. Kubiliu 1918 m. lapkričio 23 d. išleido kariuomenei įsakymą Nr. 1.

Gen. Nagevičius, būdamas veržlus patriotas, atliko didelį darbą. Tai didelis istorinės svarbos faktas, kuris turėtų būti plačiau paminėtas.

Gyd. Nagevičius buvo pirmasis savanoris gydytojas, jam buvo pavesta rūpintis kariuomenės sveikatos reikalais.

Kai bolševikai prisiartinio prie Vilniaus, Lietuvos vyriausybė turėjo skubiai pasitraukti į Kauną. Dr. Nagevičius susirgo ir turėjo kurti laiką pasilikti Vilniuje.

1919 m. V. Nagevičius pasveikęs sugrįžo į Kauną. Tai buvo sunkūs laikai, kai vokiečiai dar buvo okupavę Lietuvą. V. Nagevičius gavo pulkininko laipsnį ir jam buvo pavesta tvarkyti kariuomenės sveikatos reikalus. Teko suorganizuoti lauko ligonines pafrontėse, kurioms reikėjo gydytojų ir pagalbinių personalo.

Pulk. dr. Nagevičius greitai užmezgė glaudžius ryšius su Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovu pulk. gydytoju E. Ryan'u, kuris greitai aprūpino karo lauko ligonines maistu, rūbais, baltiniais, vaistais ir medicinos instrumentais. Pagerėjo sužeistų karių gydymas, sumažėjo mirtingumas. Už minėtus atliktus darbus Lietuvos nepriklausomybės ginant, jam buvo suteiktas generolo laipsnis. Jis Lietuvos karo sanitarinę tarnybą buvo visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį, kol atėjo sovietai. Kariuomenės sveikatos reikalai buvo tvarkomi pavyzdinčiai. Kariuomenės sanitarinis aprūpinimas ejo lygiomis su kitais kraštais. Vykstant kovoms už Lietuvos laisvę, atsirado Vyčio kryžius, kurio atsiradimo idėja buvo dr. Nagevičiaus.

Pasibaigus nepriklausomybės kovoms, gen. Nagevičius rūpinosi karo invalidų globa. Jo iniciatyva 1924 m. buvo įkurtas Kariuomenės šelpimo komitetas, kuriam jis ilgus metus pirmininkavo. Jo rūpesčiu buvo priimtas įstatymas dėl karo invalidų pensijų. Jis steigė invalidams bendrabučius ir dirbtuves.

Gen. V. Nagevičius buvo ilgametis Lietuvos Karininkų ramovės pirmininkas. Jo rūpesčiu buvo pastatyti nauji Ramovės rūmai, kuriais galėjo pasigerėti ir svetimtaučiai svečiai.

Didžiausias gyd. gen. Nagevičiaus darbas buvo suorganizuoti kariuomenės sveikatos reikalus. Jis palaikė ryšius su įvairių

čiaus kūrinyse-Kauno Karo muziejus. 1921 m. jis gavo įsakymą organizuoti Karo muziejų. Dėka jo darbštumo ir pasiryžimo, per 24 dienas Karo muziejus buvo įrengtas ir vasario 16 dieną buvo atidarytas. Muziejus buvo tobulinamas. Čia buvo pavaizduota Lietuvos praeities ir dabarties dvasia. Teko pašvęsti daug laiko, tvarkant įvairius Karo muziejaus skyrius, o tų skyrių kol kas buvo keturi: 1. Kovotojų už Lietuvos laisvę, pradant 1918 m. lapkričio 23 d.; 2. Pagrindinis skyrius – karo operacijos, kariuomenės aprūpinimas ir apginklavimas; 3. Generalinis štabas, raiteliai, pėstininkai, aviacija ir inžinerija; 4. Karo teismas, karo medicina, karo veterinarija, karo literatūra ir priešio uniformos bei jų apginklavimas.

Buvusios prekyvietės vietoje buvo įruoštas Karo muziejaus sodelis. Pastatytas paminklas žuvusiems už Lietuvos laisvę iš akmenų, suvežti iš nepriklausomybės kovų laukų. Paminklas buvo atidengtas 1921 m. spalio 16 d. 1934 m. prie jo buvo palaidoti Lietuvos nežinomojo kareivio palaikai, žuvusio 1919 m. Antkapis buvo papuoštas Vyčio kryžiumi. Žuvusių už Lietuvos laisvę paminklą Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovas pulk. gyd. Ryan'as 1922 m. pats apšventino rožėmis. JAV įgaliotasis ministras Owen Norem atsivežė nuo Washingtono kapo rožes ir 1938 m. gegužės 16 d. savo rankomis apšventino nežinomojo kareivio kapą.

Atsirado Laisvės statula – Žikaro kūrinyse. Pastatyti Lietuvos veikėjų paminklai: dr. J. Basanavičiaus, Simono Daukanto, dr. Vinco Kudirkos, poeto Maironio, karininko Juozapavičiaus, kareivio Lukšio, gen. S. Žukausko, Vl. Putvinskio, Martyno Jankaus, inž. Petro Vileišio ir kiti kūrinių bei lietuviški kryžiai. Karo muziejaus sodelyje vykdavo vėliavos pakėlimo ir nuleidimo apeigos, grojant karo invalidų orkestrui.

Lietuvių seimas Amerikoje 1919 m. padovanojo Lietuvai laisvės varpą su įrašu „O, skambink per amžius vaikams Lietuvos, tas nevertas laisvės, kas negina jos“. Kan. Tumas-Vaižgantas 1922 m. vasario 16 d. varpą pašventino ir po to jis buvo įkeltas į muziejaus bokštą, kuriame buvo įrengtas ir elektrinis laikrodis, didžiulio varpo dūžiais mušantis valandas. Vėliau buvo įtaisyti 35 kovų varpai, kurie skambindavo „Marija, Marija“, „Lietuviai esame mes gimę“, „Lietuvos himną“. Karo muziejaus sodelyje vykdavo koncertai, tautos šventės, Naujų metų sutikimas ir t.t.

Gyd. gen. Nagevičiaus iniciatyva buvo pastatyti nauji Karo muziejaus rūmai, kuriuose buvo įrengta Vytauto Didžiojo kapela ir žuvusiųjų už Lietuvos laisvę įspūdinga krypta su auksiniu įrašu „Žuvome, kad gyven-tumėte laisvi“. Visi skyriai buvo praplėsti ir patobulinti.

Vladas Nagevičius už veiklą ginant Lietuvos nepriklausomybę ir kitus garbingus darbus buvo Lietuvos vyriausybės apdovanotas Vyčio kryžiumi, didž. Lietuvos kunigaikščio Gedimino ir Vytauto ordinais bei savanorių ir Lietuvos nepriklausomybės medaliais. Be to, jį apdovanojo ordinais Latvijos, Estijos, Suomijos ir Rumunijos vyriausybės.

Gen. gyd. Nagevičius buvo visuomenininkas. Jis prisidėjo prie Lietuvos kunigaikštienės Birutės draugijos organizavimo, kuri buvo atkurta ir užjūriuose: Čikagoje, Clevelande, Detroite ir Los Angeles.

1925 m. dalyvavo Šaulių sąjungos Centro valdyboje. Dalyvavo ir pabaltiečių draugijose.

1923 m. įkūrė Lietuvos Jūrinių sąjungą ir Gyvulių globos draugiją.

Jis palaikė ryšius su įvairių

NAMŲ SAVININKŲ SUSIRINKIMAS IR PROTESTAS

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacijos narių ir svečių susirinkimas įvyko š.m. gruodžio 16 d. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Susirinkimą atidarė valdybos pirm. Juozas Bagdžius, pasveikinęs visus, gausiai susirinkusius, pateikė darbotvarkę, kuri buvo vienbalsiai priimta. Praėjusio susirink. protokola skaitė Stasė Rudokienė. Protokolas priimtas be pataisų. Vicepirmininkas Joe Kulyš pristatė 8-to Čikagos distrikto policijos viršininką Harley Shinkler, kuris padarė trumpus pranešimus apie kriminalinius nusikaltimus šioje apylinkėje, pažymėdamas, kad sugautas piktdarys, išplėšęs „Seklyčią“. Jis atsakinėjo į klausimus. Taip pat padėjo asmenims, kurie kooperavo su policija, ieškant vagilių.

Nominacijų komisijos pirm. Bronius Andriukaitis pristatė asmenis, kurie bus renkami į valdybą: Joe Kulį, Stasę Rudokienę, Eugenijų Brizgį ir Kazį Maldeną. Buvo paminėta visa valdyba, kurią sudaro: Juozas Bagdžius, Joe Kulyš, Motiejus Juknis, Eugenijus Brizgys, Zita Bagdžiuvienė, Stasė Rudokienė, Antanina Repšienė, Kazys Maldėnas ir Antanas Paužolis. Tuo ir buvo baigtas susirinkimas.

Po kelių minučių pertraukos buvo prieš metus laiko žiauriai nužudytos Marquette Parko gyventojos Anna Gilvis prisiminimas. Scenos viršuje didelis plakatas su užrašu: „Justice for Mrs. Gilvis – Justice for Everyone“. Priekyje ant scenos kėdė, apdenta balta staltiesėle, su nužudytosios nuotrauka, žemai – žvakė ir gėlių pintinė. Minėjimą pradėjo valdybos vicepirm. Joe Kulyš, jautriais žodžiais nusakydamas šio minėjimo įtikslą. Maldoms pravesti pakvietė kun. Antaną Saulaitį, SJ, kuris sukalbėjo maldas lietuvių ir anglų kalba. Baigiant šį prisiminimą, kalbėta „Tėve mūsų“ ir giedotas vienas posmelis „Marija, Marija“.

Po to buvo tęsiamos diskusijos ir protestuojama prieš teisėją Stuart Lubin, išteisinusį 11

metų vaikėzą, nužudžiusį šią moterį.

Susirinkime dalyvavo: Cook County Commisioner John Daley (mero Richard Daley brolis); Cook County Commisioner Joseph Mario Moreno; apylinkės atstovas Virgil E. Jones; Harold Kuhn, Fraternal Order of Police; Jeffrey Arnold; vyriausias Cook apskrities Circuit teismo administratorius; advokatas Algimantas Keželis, teisėjas Anton Valukas; 8-to distrikto policijos viršininkas Harley Shinkler, kun. Antanas Saulaitis, SJ; Kay Hanlon, valstijos advokatas: Jim Reilly, mero pavaduotojas.

Diskusijas atidarė ir joms vadovavo Joe Kulyš. Pirmiausia perskaitė gubernatoriaus Jim Edgar laišką. Į šį susirinkimą buvo kvietas teisėjas Stuart Lubin, bet jis neatvyko, jam atstovavo adv. Al. Keželis. Advokato Algimanto Keželio su teisėju Stuart Lubin pasikalbėjimas spausdintas „Drauge“ gruodžio 17 d., yra netikslus. Rašoma, jog visi sutiko, kad žudikas vaikas yra sveiko proto. Šiame susirinkime A. Gilvis sūnėnas Albin Wozbut, stebėjęs teismo eigą, tvirtino, jog psichologas pareiškė, kad vaikas nėra sveikas ir jis reikalingas izoliavimo. Psichiatrias šį tvirtinimą paneigė ir teisėjas Stuart Lubin, pasinaudodamas tuo, vaiką paleido laisvai gyventi pas močiutę, 5 metus sekanč jo nusikalstamumą, nepaisant, kad vaikas yra pavojingas ne tik suaugusiems, bet ir vaikams.

John Daley ir ald. Virgil Jones pasisakė, kad jie rinkimuose nerems teisėjo Stuart Lubin. Yra pasiūstas laiškas vyriausiam teisėjui O'Connell, prašant teisėją Stuart Lubin iš jaunuolių nusikaltimų skyriaus perkelti į eismo skyrių, ir paprašyta, kad iki 1995 m. sausio 31 d. būtų į šį prašymą atsakyta.

Buvo pranešta, kad po to įvykio miesto meras Richard Daley savo lešomis užsakė keleto autobusų ir su žmonėmis nuvažiuojo pas gubernatorių Jim Edgar prašyti naujo įstatymo išleidimo dėl nepilnamečių jaunuolių nusikaltimų iki 13

mis buvo komunistų nusavin-tas.

Vokiečių okupacijos metu gen. Nagevičius grįžo į Kauną tvarkyti apleistą ir ištūtiną Karo muziejų. Vokiečiai šalino jiems netinkamus paveikslus iš Klaipėdos sukilimo ir kitus.

1944 m., sovietams grįžtant Lietuvon, teko pasitraukti Vokietijon ir apsisotiti Austrijoj prie Bodeno ežero. Sveicarija pabėgėlių neįsileido. Austrijai tapus nepriklausoma, siena Vokietijon buvo uždaryta. Vienok į Augsburgą fraternitietiečių suvažiavimą gen. Nagevičius nuvyko.

Vėliau „Dirvos“ redaktorius Karpis parūpino Nagevičiams leidimą emigruoti Amerikon. Atvykę Amerikon, apsisotijo Clevelande, o vėliau Willoughby miestelyje, kur žmona gavo darbą klebonijoje.

Generolas Nagevičius ilgėjosi tėvynės, jo sveikata blogėjo. Mirė 1954 m. rugsėjo 15 d. ir palaidotas Kalvarijos kapinėse, kur paminklai nestatomi, tik memorialinės lentos su užrašais.

Gyd. gen. Nagevičiaus kapas pažymėtas irgi tik lentele su užrašu: A.A. Brig. gen. dr. Vladas Nagevičius, 1880-1954. Ilsekis ramybeje.

Tačiau, jo žmona Veronika, pasitarusi su dr. B. Matulioniu, nutarė gen. gyd. Nagevičių įamžinti, paruošiant jo didingų darbų monografiją. Si monografiją, redaguota dr. B.B. Matulionio, išleista jo žmonos lešomis ir fraternitietiečių bei kitų geradarių aukomis.

Dr. V. Tauras

DRAUGAS, šeštadienis, 1994 m. gruodžio mėn. 31 d.

7

m. amžiaus). Toks įstatymas veiks nuo 1995 m. sausio 1 d. Paaiškėjo, kad valstijos advokatas irgi buvo už to vaiko uždarymą, nesant įstatymo šioje valstijoje, tai už Illinois ribų. Bet tas nieko nepadarė, nes teisėjas padarė, ką jis norėjo.

Buvo pasakyta, kad mes niekados neužmiršime teisėjo Stuart Lubin už jo atliktą žiaurų sprendimą. Taip pat buvo specialiai padėkta kriminalinių nusikaltimų detektyvams: Jim Cassidy, Guy Habink, Ed Schmidt. Po tokių ilgų diskusijų ir išreikštų protestų, Joe Kulyš, padėkojęs visiems už atsilankymą, užbaigė, visiems kalbant „Sveika Marija“.

Reikia išreikšti padėką Joe Kuliui visų dalyvių vardu už gerai pravestą susirinkimą. Gautas pranešimas, kad National News Magazine atstovai atvyksta į Čikagą ir sausio 4 d., trečiadienį, 2 val. po pietų ir „Neringos“ valgykloje, 71st ir Talman gatvių kampas, turės susitikimą su Marquette Parko visuomene. Visi kviečiami dalyvauti.

Ant. Repšienė

MIRTIES PRISIMINIMAS

Mūsų Sūnus ir Brolis

A.†A. ARAS RIMAVIČIUS

netikėtai išskelavo į Amžinybę 1993 m. gruodžio 21 d. Per visus šiuos metus mes patyrėme dvasinę paramą iš visų Aro ir mūsų artimųjų.

Gautos aukos buvo paskirtos įvairių organizacijų šalpoms, ir Illinois universitete buvo įsteigta Aro Rimavičiaus stipendija.

Nuoširdžiai dėkojame visiems.

Seima

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. Augustino Baltramonačio

Mūsų mylimas Brolis ir Dėdė baigė savo žemišką kelią 1994 m. sausio mėn. 3 d.

Šiai liūdnei suakčiai paminėti už jo sielą šv. Mišios bus aukojamos Windsoro lietuvių bažnyčioje Kanadoje ir Lietuvoje.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Augustiną savo maldose.

Nuliūdę seserys: Elena Dubauskienė, Matilda Barskevičienė ir kiti artimieji.

Marija Macevičienė

A.†A. LEOKADIJAI TVERIENEI

mirus, seserį ONĄ ir svainį ANTANĄ JUODVALKIUS ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 5940 W. 35 St.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugo“ redakcija ir administracija dėl Naujųjų metų šventės pirmadienį, sausio 2 d., nedirbs, todėl antradienio, sausio 3 d., dienraštis nebus leidžiamas. Pradedama dirbti antradienį, o pirmasis 1995 metų „Draugas“ bus trečiadienį, sausio 4 d. Linkime visiems laimingų, sveikų, darbinių ir veiklių metų.

Petras ir Emilija Brizgiai, Hickory Hills, IL, už kalendorių ir kalėdines atvirutes paaukojo „Draugui“ 100 dol. Nuoširdus ačiū už pagalbą laikraščiui, kuri yra labai reikalinga jo išlaidoms sumažinti.

Solistai Vaclovas ir Margarita Momkai atliko meninę programą labdaros vakare „Seklyčioje“ be jokio atlyginimo. Jie dar paaukojo Socialinių reikalų tarybos darbams 200 dol. JAV LB Socialinių reikalų taryba nuoširdžiai dėkoja V. ir M. Momkams už puikią programą ir didelę auką.

Rašyt. Nijolė Užubalienė, skaičiusi paskaita Akademikų skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus pobūvyje gruodžio 16 d., Lemonte.

x Šiais metais Illinois universitete įsteigta Aro Rimavičiaus vardo architektūros stipendija. Aukos priimamos šiuo adresu: **Aras Rimavičius Scholarship Fund, University of Illinois, Jefferson Hall, Room 306, MCO33, 929 Harrison, Chicago, IL 60607.** Dėl kitų žinių skambinkite tel. (312) 996-4714 fondo administratoriui Diane Mocerf.

(sk.)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus**, tel. (312) 586-5959 arba (708) 455-7161.

(sk.)

x **Baltic Monuments, Inc.**, 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk.)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, sausio 4 d., trečiadienį, 2 val. popiet, pradėsime naujuosius metus su muzika ir daina. Gros Kosto Ramanausko orkestras, dainuos Liucija. Pasirodys ir 1995 metai, nes jiems svarbu sužinoti, ko žmonės laukia, ko tikisi. Visi kviečiami ir laukiami linksmai praleisti popietę. Atvykite!

Kun. Mykolas Kirkilas, gyv. St. Petersburg, FL, atsiuntė Draugo fondui 200 dol., pareikšdamas „labai nuoširdžią pagarbą, dėkingumą, įvertinimą ir linkėdamas Dievo palaimos, skaitytojų palankumo ir supratimo, kad „Draugas“ yra lietuvių bė, ypač dabar, gelbėtojas“. Nuoširdus ačiū už gražius žodžius ir auką Draugo fondui!

Sol. Vytautas Juozapaitis, Belgijos operose ir su orkestrais dainuojantis mūsų solistas, dainavęs ir lietuvių operoje Čikagoje, neseniai dainavo su Lietuvos simfoniniu orkestru, diriguojamu Juozo Domarko, kai šis orkestras su koncertais važinėjo Vakarų Europoje ir Britanijoje. Taip pat šis orkestras ruošiasi gastrolėms Japonijoje, Formozoje ir Pietų Korėjoje.

Gruodžio 18 d. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnytelėje pakrikštyta Marija Adriana Sidrytė ir Vilija Andrėja Aleksaitė.

Esame nuoširdžiai dėkingi Akademikų skautų filisterių Čikagos skyriui ir jo pirmininkei Renatai Variakojytei už gražius sveikinimus švenčių proga ir 50 dol. auką dienraščiui.

x **Orkestras „Nemunas“** groja vestuvėms, banketams, įvairiems pobūviams, pasilinksminimams. Muzika – jaunimui ir vyresniems. Kreipkitės: **Robertas Raudys**, tel. 708-301-5141.

(sk.)

x **SAGIL'S restoranas** yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papietauti. Sav. I. Naujokienė, „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685.

(sk.)

x **Juozas Bacevičius** patarnaus Income Tax, namų ir apdraudų reikalais, 6529 S. Kedzie Ave., Chicago, (312) 434-7085 – Casa Blanca, R.E.

(sk.)

x **Ligos draudimas** atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

(sk.)

x **NAMAMS PIRKTI PA-SKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.**

(sk.)

x **MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS** per Transpak. Visi produktai užsienietiški. Nuo \$29 iki \$98. Du patys populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Skubiams siuntiniams – **AIR CARGO. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk.)

SVEIKINAME!

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba sveikina „Draugo“ redakcinį ir tarnautojų kolektyvą bei visus „Draugo“ skaitytojus Naujųjų metų proga. Linkime Jums darbinių, sėkmingų ir laimingų 1995 metų.

Dėkojame JAV LB nariams ir kviečiame visus energingai jungtis su mumis į ateinančių metų bendrą tautinį darbą.

JAV LB Krašto valdyba 1994–1995 m.: **Regina Narušienė, dr. Vytautas Bieliauskas, dr. Paulius Žygas, Alė Kėžėlienė, Regina Kučienė, dr. Vitolis Vengris, Birutė Jasaitienė, Algis Rimas, Paulius Alšėnas, Rita Likanderytė, ses. Margarita Bareikaitė, dr. Vilija R. Kerelytė, Linas Norušis, Ramutis Plūra, Algis Rugienius ir Viktoras Kaufmanas.**

SVEIKINAME

Akademikų skautų filisterių Čikagos skyrius nuoširdžiai sveikina „Draugo“ redakciją ir visus darbuotojus Didžiųjų švenčių proga, ypač linkėdamas sėkmingų, darbinių, gausių skaitytojais ir aukotojais, 1995-tųjų metų!

Viso skyriaus vardu
Renata Variakojytė, pirmininkė
Ramona Steponavičiūtė, vicepirmininkė

„Valstiečių laikraštis“ (š.m. lapkričio 26 d.) išspausdino R. Švobienės straipsnį „Gerieji Aiskaudos iš Amerikos“, kuriame gražiai ir su padėka aprašomi „Lietuvos Vaikų vilties“ darbai ir pagalba vaikams su negaliomis. Pažymima, kad nuo lapkričio 5 iki 12 d. Vilniaus universitetinėje vaikų ligoninėje, ortopediniame skyriuje, Lietuvos vaikus operavo ir konsultavo gydytojai iš Amerikos. Paminimas ypač dr. Lubicky ir medicininį personalą iš Amerikos atlydėjusi „LVV“ organizacijos reikalų vedėja Jūratė Budrienė (tarp kitko tuo metu buvo operuota ir prez. A. Brazausko dukraitė Laimutė, kuriai atlikta sudėtinga klubo operacija).

Aldona Petrikienė iš Panevėžio ieško tetos Stasės Balsys, gyvenusios Atlantic Beach, FL ir dedės **Edmund Butrimas**, gyv. Surfside, FL. Žinantieji jų adresus ar telefonus prašomi pranešti Broniui Juodeliui „Draugo“ adresu, arba vakare telefonu (708)986-1613.

x **Lietuvos Dukterų draugija**, Seattle skyrius, per Nijolę Raišienę, prisuntė \$1,000 Lietuvos našlaičių vargams sumažinti. Be to šv. Kalėdų proga jos pasiuntė siuntinius trims gausioms ir neturtingoms šeimoms Lietuvoje. Dėkojame šioms geroms „Lietuvos Dukterims“. „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk.)

x **Leokadija ir Viktoras Milukai** ir New Yorko, jau antri metai globoja našlaitį Mantą Kaune. Atsiuntė \$150 metinį našlaičio globos mokestį. Dėkojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk.)

x **Emilija ir Liudas Valavičiai** paaukojo \$50 Lietuvos našlaičiui. Už auką našlaičių vardu dėkoja „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas.

(sk.)

x **Viktoras ir Leokadija Milukai**, Plainview, NY, paaukojo \$200 Lithuanian Mercy Lift. Nuoširdžiai dėkojame ponams Milukams už nuolatinę paramą.

(sk.)

x **Lithuanian Mercy Lift** nuoširdžiai dėkoja ponai Gražinai Liautaud už \$500 auką. Jūsų gausi auka padės Lithuanian Mercy Lift tęsti pradėtus darbus.

(sk.)

x **Tauros Underienės** naujos akvarelės bus eksponuojamos Byron Roche galerijoje, grupinėje „Aqueous Solutions“ parodoje. Atidarymas penkt., sausio 13 d. 6-10 v.v., į kurią visuomenė kviečiama atvykti. Galerijos adresas: 1446 N. Wells, Čikagos šiaurinėje dalyje. Tel. 654-0144. Paroda tęsis iki kovo mėnesio.

(sk.)

POBŪVIS SU ŠAMPANU

Pirmasis gruodžio mėnesio penktadienis. Čikagos šiaurinė miesto centro dalis papuošta artėjančiomis šventėmis. Švyti belapių medžių šakose baltosios lemputės. Džinguliuoja arklių traukiamos karietos. Skubantys pirkėjai stabteli, džiaugiasi išpūdingais parduotuvių vitrinų vaizdais. Aukštojo Bloomingtondale pastato šalutinėje gatvėje rikiuojasi automobilių eilės, o prie rezidencinio įėjimo renkasi pažįstami veidai.

Pakilus į pastato 66-tąjį aukštą, prasivėrus kelto durim, prasiskleidžia nuostabus kalėdinis pasaulis. Ilgas koridorius išpuoštas eglių šakų vainikais. Merguliuojančios žvakutės ir orkestrėlio kalėdinių giesmių garsai lydi link Gražinos ir Jim Liautaud gyvenvietės.

Peržengus namų slenkstį, svečius pasitinka „Lietuvos Vaikų vilties“ (LVV) pirmininkė Gražina Liautaud. Tuoj prisistato padavėjai, siūlo šampano, užkandžių. Namų šeimininkas Jim Liautaud palydi į didžiulį saloną, apsuptą Čikagos miesto panorama. Salono viduryje, prie lango, spindi milžiniška Kalėdų eglutė.

I šį trečiąjį tradicinį LVV kalėdinį pobuvį atsilankė per 150 svečių. Jų tarpe buvo beveik visų lietuviškosios visuomenės organizacijų atstovai, Čikagos Shriners ligoninės chirurgai ir darbuotojai, neseniai grįžę iš trečiosios darbo kelionės LVV Ortopedinėje operacinėje Vilniuje, LVV komiteto nariai, savanoriai ir daug kituose lietuviškosios visuomenės renginiuose nematomų veidų.

Šioje prabangioje aplinkoje šie asmenys nesusirino tik švęsti artėjančių švenčių ar pasižmo-

x **Turtingų Naujų Metų!** Sausio 1 d., sekmadienį po pamaldų, Lemonto lietuvių centre įvyks seminaras apie mokestių sutaupymą ir pensijos investavimo planavimą, kurį ves **Vid. Garlauskas ir Patrick McKernan** iš Capital Securities Investment Corp.

(sk.)

x **Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St.** Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. **Lilija ir Vilimas Nelsonai**. Tel. 312-233-6335.

(sk.)

x **Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766.** Kreiptis į Aldoną Kaminskię. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v. p.p.-5:30 v.v., ketvd. 10 v.r.-6 v.v., šešt. 10 v.r.-1 v. p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta.

(sk.)

Jim Liautaud ir „Lietuvos Vaikų vilties“ reikalų vedėja Jūratė Budrienė su LVV gydytojais, atsilankiusiais kalėdiniame pobūvyje, ruoštame Jim ir Gražinos Liautaud namuose. Iš kairės: dr. Kazys Ambrozaitis, dr. Peter Smith, dr. Antanas Razma, J. Budrienė, Jim Liautaud, dr. Vacys Šaulys ir dr. Aras Žlioba.

Nuotr. Jono Tamulaičio

nėti. Sukiojantis jų tarpe, visur girdėti kalbos apie Lietuvos vaikus su palaužtais sparneliais, LVV atliktus darbus ir ateities siekius. O didžiuliame kristaliniame inde kaupiasi vokeliai – parama Lietuvos vaikams su ortopedine negalia.

Vakarui įpusėjus, G. Liautaud dėkoja atsilankiusiems, primena šio vakaro tikslą ir pristato du asmenis, kurie prisidėjo prie LVV šiemetinės veiklos tobulinimo. Įteikti jiems padėkos žymenys. Michael Gournoe, Michael T. Gournoe Inc. savininkas, suprojektavo LVV logo, paruošė LVV lankstinuką anglų kalba ir nuolatos prisideda įvairiopais būdais prie LVV veiklos išgarsinimo. George Euringer, atvykęs net iš New Yorko, vadovauja savai „public relations“ firmai, paruošė anglų kalba trijų minučių LVV informacinę vaizdajuostę, kuri yra naudojama, ieškant paramos iš įvairių kitataučių fondų, bendrovių ir gamyklų.

Be abejo, ne vienam kils klausimas: kodėl išskirti šiuos asmenis? Atsakymas glūdi jų darbuose. Nei M. Gournoe, nei G. Euringer nėra lietuvių kilmės. Ir vienam, ir kitam Lietuva, jos skausmai bei rūpesčiai yra svetimi. Tačiau, kai LVV reikėjo profesinės pagalbos, jie aukoję ir aukoja savus talentus, laiką bei lėšas Lietuvos vaikams su ortopedine negalia. Tokių žmonių yra tikrai reta.

Ilgai nesiskirstė svečiai Gražinos ir Jim Liautaud sudarytoje malonioje nuotaikoje Čikagos miesto viršūnėje. O šiam ypatingam vakarui prisiminti kiekvienam buvo įteikta Vida Bartkus Interiors paaukota dovanėlė, kalėdinis žaisliukas – balandėlis su vilties šakele.

LVV komitetas džiaugiasi vakaro pasisekimu, atsilankiusių ir kvieštų, bet negalinčių dalyvauti, dosnumu, svarbaus reikalo supratimu ir rėmimu. Lietuvos vaikų su ortopedine negalia ir jų šeimų vardu visiems LVV rėmėjams tariame nuoširdžiausią ačiū!

Jūratė Budrienė

KALĖDŲ VAJUS DRAUGO FONDE

Greitai prabėgo šv. Kalėdos su sveikinimais, linkėjimais, viešnagėmis ir dovanomis. Nedaug kas pasiuntė „Kalėdų senelį“ su dovanomis – su kalėdiniu čekiu Draugo fondui – „Draugo“ spaustuvės mašinai. Per daug vaikų ir vaikaičių laukė Kalėdų senio su dovanų maišu. O tik antrus metus einančio Draugo fondo balsas prapuolė didesnių reksnių būryje.

Vis dėlto ir Draugo fondą aplankė nemažai gerųjų „Kalėdų senelių“ su dovanomis, už kurias esame labai dėkingi.

Languose dar spindi Kalėdų eglučių šviesos. Kalėdų metas rieda į sausio mėnesį. Atsigavus nuo Kalėdų dovanų vaikams ir vaikaičiams, sausis yra labai geras laikas prisiminti su dovanėle Draugo fondo spaustuvės mašinos vaju. Jei gruodyje ta labai svarbi dovanėlė „Draugui“ netilpo į „Kalėdų senio“ maišą – sausyje tikrai tilps.

Šiandien, atsisveikinant su 1994 metais, reikia pasidžiaugti, kad jie buvo geri Draugo fondui. Pasiektas 306,000 dolerių kapitalas su 14,000 lėšų „Draugo“ spaustuvės mašinai džiaugsmingai sutinkami nauji, 1995 metai, su viltimi, kad jie bus dar geresni, siekiant milijono dolerių fonde, siekiant nupirkti „Draugui“ naują spaustuvės mašiną.

Su tokiais linkėjimais Draugo fondui, su geriausiais linkėjimais vienas kitam ir vargstantiems tėvynainiams Lietuvoje, pradėkime 1995 metus.

Kalėdų vajuos dovanos

Po 200 dolerių:

Pasaulio lietuvių centras, Lemont, IL.

Dr. Vytautas Bieliauskas, Cincinnati, OH.

Antanas ir Viktorija Valavičiai, Chicago, IL.

Po 150 dolerių:

Rima ir Walter Binder, Cary, IL.

Po 100 dolerių:

Algirdas ir Regina Dapkus, Wheaton, IL.

Jonas ir Juzė Žebrauskai, Chicago, IL.

Antanas Garkūnas, Dundas, Canada.

Algirdas Čepėnas, Oak Lawn, IL.

Praurimė ir dr. Leonidas Ragnas, Itasca, IL.

Nemira ir Jonas Šumskis, Chicago, IL.

Po 50 dolerių:

Stasė ir Cezaris Surdokas, Baltimore, MD.

Pranas Lapė, Chamberlaine, ME.

Irena Ulpaitė, Dorchester, MA.

J. A. Navikevičius, Port Hope, Canada.

Antanas Kvedaras, Savannah, GA.

Jonas Dekeris, Cicero, IL.

Vytautas Montvilas, Toronto, Canada.

Birutė ir Julius Lintakas, Oak Lawn, IL.

Vitalis Švažas, Bellevue, WA.

Kazė Balukas, Brighton, MI.

Rimas Černius, Lagrange Park, IL.

Po 30 dolerių:

Anelė Lukoševičiūtė, Grand Rapids, MI.

Po 25 dolerių:

Vytautas Kasniūnas, M. L. Vansauskas.

Po 20 dolerių:

Aldona Griškienė, Augustinas Kuolas, kun. Rapolas Krasauskas, Faustus Strolia.

Po 10 dolerių:

Marija ir K. Marcinkevičiai.

Aukos Draugo fondui

Su 500 dolerių:

„TALKA“ lietuvių kredito kasa, Hamilton, Canada.

Su 200 dolerių:

Kazys Pabedinskas, Chicago, IL.

Kun. Anthony Bertašius, Patterson, N.J.

Su 100 dolerių:

Grażina ir Vytautas Kamančiai, Grand Rapids, MI.

Su 50 dolerių:

Balys Kondratas, Quaker Hill, CT.

Fondo išdininkas

Akademikų Skautų Sąjūdžio Čikagos skyriaus kalėdinio pobūvio, įvykusio gruodžio 16 d., dalyviai. Sedi iš kairės: Jūratė Variakojienė, kun. Antanas Saulaitis, SJ, Kęstutis Ječius, Edmundas Korzonas ir vakaro paskaitininkė, rašyt. Nijolė Užubalienė.